

DIAGNOZA SYTUACJI
TCZEWSKIEJ MŁODZIEŻY W
WIEKU 10-15 LAT NA OBSZARZE
STAREGO MIASTA I ZATORZA.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Opis realizacji projektu i zastosowanych instrumentów badawczych do celów związanych z diagnozą sytuacji młodzieży.....	4
3. Wyniki badania sytuacji młodzieży metoda ilościową przy wykorzystaniu kwestionariusza.....	6
4. Wyniki badania sytuacji młodzieży metodą jakościową przy wykorzystaniu metody FGI.....	82
5. Rekomendacje badawcze.....	84

WSTĘP

Celem niniejszego opracowania było „Wykonanie diagnozy opisującej sytuację młodzieży w wieku 10-15 lat na obszarze Starego Miasta i Zatorza” dla projektu „Gminny Program Rewitalizacji miasta Tczewa” realizowanego przy współfinansowaniu środków Unii Europejskiej na zlecenie Urzędu Miasta w Tczewie.

**OPIS REALIZACJI PROJEKTU I ZASTOSOWANYCH INSTRUMENTÓW
BADAWCZYCH DO CELÓW ZWIĄZANYCH Z DIAGNOZĄ SYTUACJI
MŁODZIEŻY.**

Projekt zakładał przeprowadzenie jednego badania metoda kwestionariuszową wśród dzieci i młodzieży oraz jednego badania fokusowego z udziałem specjalistów reprezentujących lokalne środowisko do których zaliczeni zostali przedstawiciele takich zawodów jak: pracownik socjalny, pedagog szkolny oraz wychowawca.

W ramach projektu wystosowano zaproszenia na konsultacje w celu stworzenia narzędzi badawczych do lokalnych instytucji , które będą korzystać z niniejszego opracowania. Na zaproszenie odpowiedzieli pracownicy Urzędu Miasta w Tczewie , pracownicy socjalni MOPS oraz animatorzy, pedagodzy i psychologowie pracujący na co dzień z dziećmi w Tczewie wśród przedstawicieli środowiska organizacji pozarządowych .

Podczas trzech spotkań przedstawiony został zasadniczy i zlecony przez zamawiającego cel badania oraz zebrany szczegółowy obszar i cele badawcze, które posłużyły do stworzenia autorskich narzędzi badawczych w formie kwestionariusza oraz badania FGI w formie kreatywnej. Następnie gotowe narzędzia badawcze zostały przedstawione zamawiającemu co pozwoliło na przeprowadzenie badań w terenie.

Projekt był realizowany na terenie miasta Tczew w okresie od sierpnia do września 2016 roku. Rekrutacja była realizowana mailowo, telefonicznie oraz metodą bezpośrednią wśród tczewskich szkół podstawowych i gimnazjalnych w którym zastosowano kryterium wiekowe 10-15 lat oraz zamieszkania na osiedlu stare Miasto oraz Zatorze. Przeprowadzone zostały 389 badań metodą kwestionariuszową z czego analizie poddano 217 dzieci spełniających kryterium zamieszkania. Resztę wyników niespełniających kryterium odrzucono.

Do badania fokusowego typu FGI sprawnie zrekrutowani zostali przedstawiciele nauczycieli (2 osoby), dyrektorów szkół (2 osoby), pedagogów (2 osoby), pracowników socjalnych (2 osoby) oraz reprezentanci dzielnicowych tczewskiej Policji których rejon działania występuje na Zatorzu oraz Starym Mieście (2 osoby). Dodatkową wartością skutecznej rekrutacji był fakt fizycznego zamieszkania niektórych wyżej wymienionych przedstawicieli na badanym terenie. Łącznie zrekrutowano 10 osób. Miejscem badania fokusowego był Dom Przedsiębiorcy w dniu 29 września o godzinie 9.00.

Poniżej przedstawiono wyniki zjawiska opisującego sytuacje młodzieży komplementarną w zakresie celu metodą badania ilościowego (kwestionariuszowego) oraz jakościowego (FGI) oraz rekomendacje.

WYNIKI BADANIA SYTUACJI MŁODZIEŻY METODĄ ILOŚCIOWĄ PRZY WYKORZYSTANIU KWESTIONARIUSZA.

Rozdział prezentuje wyniki analiz statystycznych przeprowadzonych przy użyciu pakietu IBM SPSS Statistics w wersji 20. Za jego pomocą wykonano analizę częstości polegającą na wyliczeniu liczby oraz odsetka badanych osób, które udzieliły kolejnych możliwych odpowiedzi na każde kolejne pytanie. Wyniki zaprezentowano w tabelach krzyżowych z uwagi na podział badanych osób na dwa osiedla – Zatorze i Stare Miasto. Prezentowany procent w tabelach to procent ze zmiennej znajdującej się w kolumnie. Tym samym odsetki wierszowe w danej kolumnie sumują się do 100%.

W celu sprawdzenia, czy zachodzi istotny statystycznie związek między osiedlem, na którym mieszkają badane osoby, a odpowiedziami jakich udzieliły, przeprowadzono testy statystyczne chi kwadrat niezależności. Testy te sprawdzają, czy proporcje odpowiedzi badanych osób z dwóch osiedli były zbliżone. Wszystkie wyniki z poziomem istotności „p” powyżej wartości krytycznej 0,05 wskazują na to, że w populacji generalnej, o której wnioskowano, proporcje odpowiedzi między młodzieżą z Zatorza, a tą zamieszkującą rejon Starego Miasta są bardzo podobne. Przy okazji każdego z wykonanych testów, bez względu na to, czy różnice między odpowiedziami w dwóch porównywanych grupach były istotnie statystycznie różne, czy też nie, raportowano miarę siły efektu. Wykorzystane miary siły efektu to phi Youle’a dla tabel 2x2 oraz V Kramera dla tabel większych niż 2x2. Wyniki statystyki phi lub V większe od 0,2 wskazują na obserwowane zróżnicowanie o umiarkowanej lub dużej sile (o ile zróżnicowanie proporcji jest istotne statystycznie).

Łącznie badaniu poddano 217 osób w wieku od 10 do 15 lat. W tym 62 osoby pochodziły z rejonu Zatorza z kolei 155 osób zamieszkuje rejon Starego Miasta. Uzyskana liczebność w

przypadku Starego Miasta wiąże się z 6% - owym błędem maksymalny z kolei w przypadku Starego Miasta jest to 9%. Przyjęty poziom ufności to przyjęta w większości badań wartość równa 0,95.

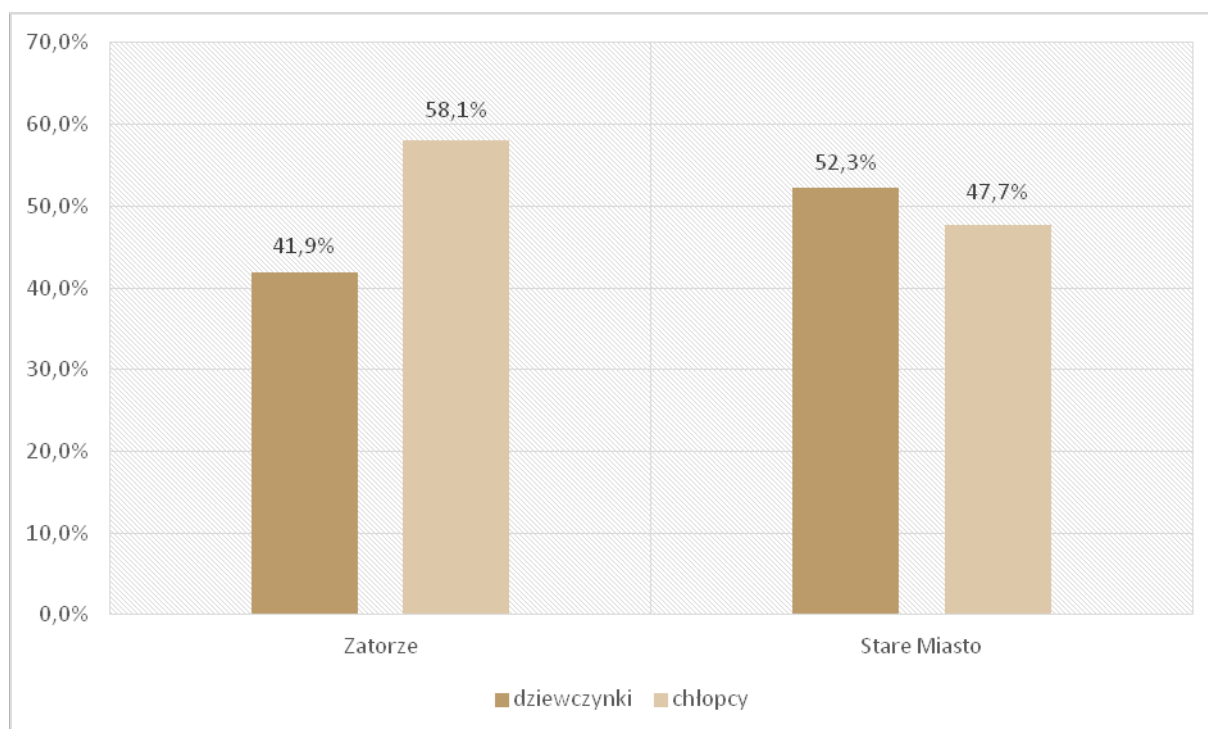
1. Płeć badanych uczniów

W pierwszym kroku porównano proporcje dzieci z omawianych osiedli będących dziewczynkami i chłopcami. Wśród dzieci mieszkających na Zatorzu większość to chłopcy (58,1%), a 41,9% stanowią dziewczynki. Z kolei w grupie dzieci mieszkających na Starym Mieście proporcje są odwrotne – nieco ponad połowa to dziewczynki (52,3%), pozostałe 47,7% natomiast stanowią chłopcy. Wyniki nie są jednak znacznie zróżnicowane między dwoma osiedlami więc strukturę płciową można uznać za podobną. Proporcje te zebrano w poniższej tabeli oraz zobrazowano na poniższym wykresie.

Tabela 1

Rozkład liczebności dziewczynek i chłopców z obu badanych osiedli

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
płeć	dziewczynki	Liczebność	26	81	107
		%	41,9%	52,3%	49,3%
	chłopcy	Liczebność	36	74	110
		%	58,1%	47,7%	50,7%
Ogółem		Liczebność	62	155	217
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 1. Rozkład liczebności dziewczynek i chłopców z obu badanych osiedli.

2. Płeć rodzeństwa

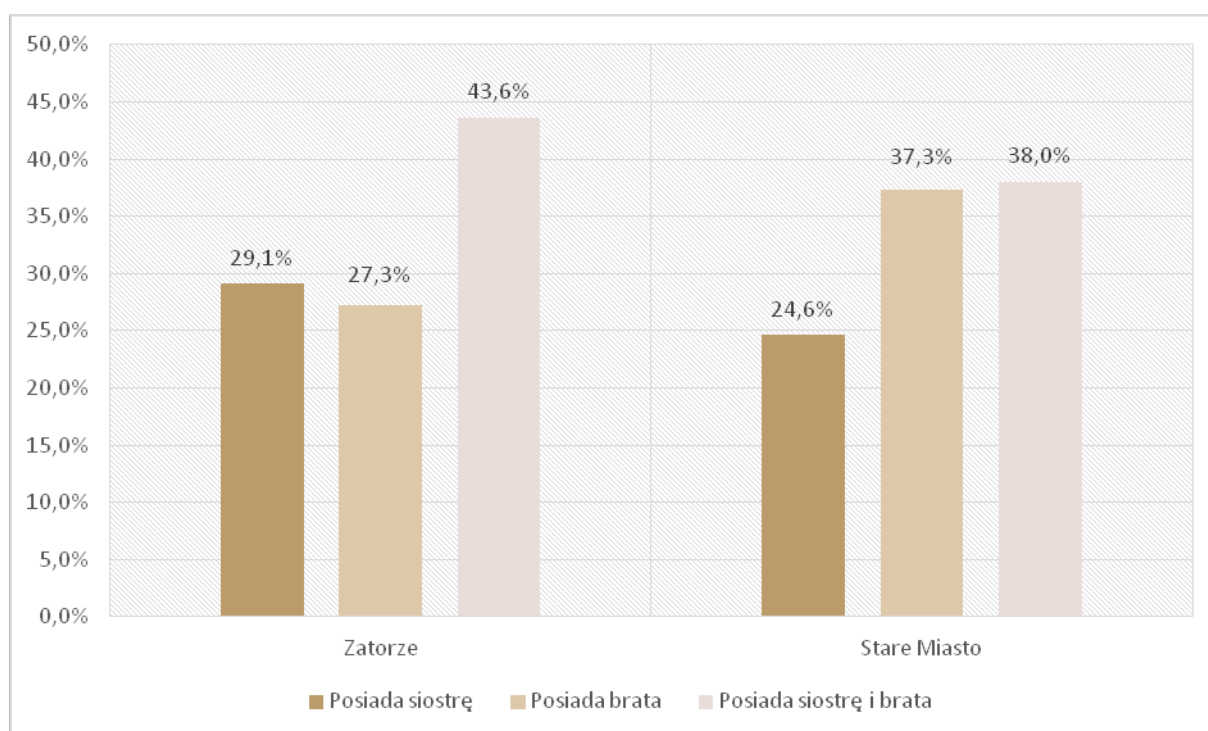
Jeśli chodzi natomiast o płeć rodzeństwa, to wśród dzieci z Zatorza większość posiada zarówno brata, jak i siostrę (43,6%), natomiast pozostałe osoby w podobnej części mają tylko siostrę (29,1%) lub tylko brata (27,3%). Z kolei w grupie dzieci mieszkających na Starym Mieście proporcje osób, które mają jednocześnie brata i siostrę (38,0%) oraz tych, które mają tylko brata (37,3%), są podobne. Najmniejszą część tej grupy stanowią dzieci posiadające tylko siostrę (24,6%). Test chi kwadrat niezależności wykazał, że różnice w proporcjach płci rodzeństwa między dziećmi z analizowanych osiedli nie są istotne statystycznie, $\chi^2(2) = 1,78$; $p = 0,411$; $V = 0,095$. Omawiane wyniki prezentuje poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 1

Związek płci posiadanego rodzeństwa z zamieszkiwaniem badanych osiedli

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Płeć rodzeństwa	Posiada siostrę	Liczebność	16	35	51
		%	29,1%	24,6%	25,9%
	Posiada brata	Liczebność	15	53	68
		%	27,3%	37,3%	34,5%
	Posiada siostrę i brata	Liczebność	24	54	78
		%	43,6%	38,0%	39,6%
Ogółem	Liczebność	55	142	197	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 2. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek płci posiadanego rodzeństwa z zamieszkiwaniem badanych osiedli.

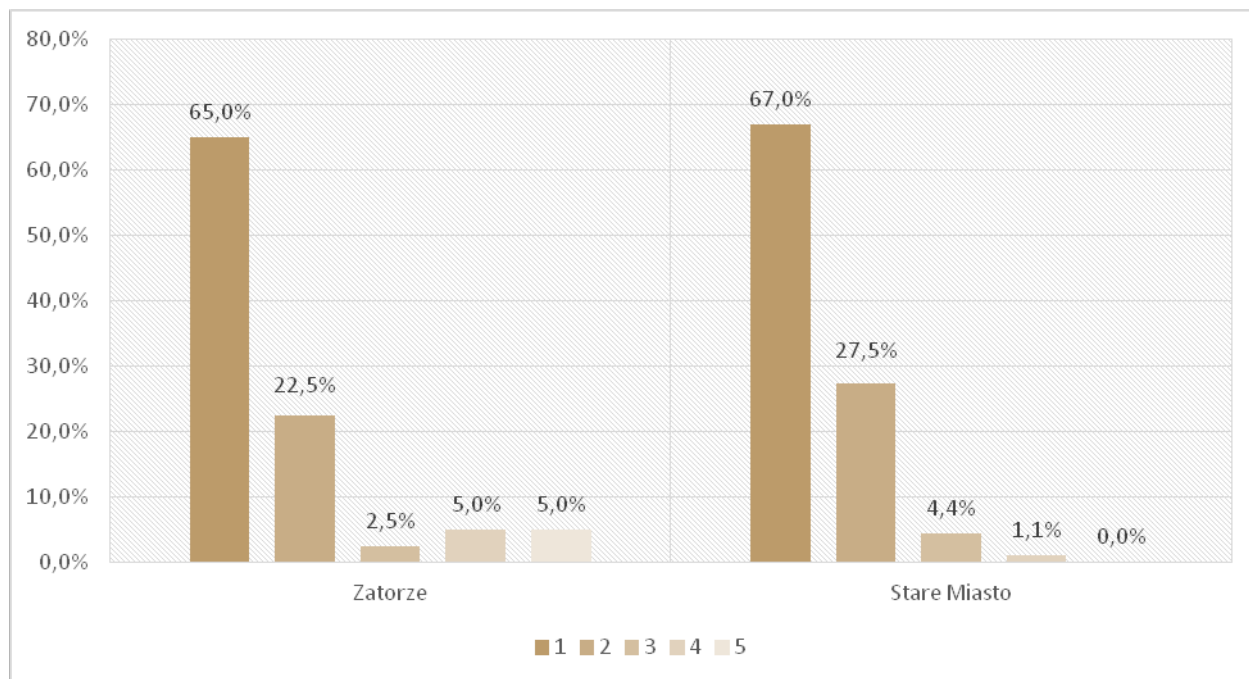
3. Liczba rodzeństwa

Analiza wyników związanych z liczbą posiadanych sióstr wskazuje na to, że rozkład badanych z Zatorza jest bardzo zbliżony do rozkładu badanych z rejonu Starego Miasta - $\chi^2(4) = 6,94$; $p = 0,139$; $V_C = 0,230$. Większość badanych osób (65% z Zatorza oraz 67% ze Starego Miasta) posiada jedną siostrę. Dwie siostry i więcej posiada pozostała część respondentów. Dokładne zestawienie liczbowe wraz z wartością procentową prezentuje poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 3

Rozkład liczebności posiadanych sióstr z obu badanych osiedli

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Liczba sióstr	1	Liczebność	26	61	87
		%	65,0%	67,0%	66,4%
	2	Liczebność	9	25	34
		%	22,5%	27,5%	26,0%
	3	Liczebność	1	4	5
		%	2,5%	4,4%	3,8%
	4	Liczebność	2	1	3
		%	5,0%	1,1%	2,3%
	5	Liczebność	2	0	2
		%	5,0%	0,0%	1,5%
Ogółem	Liczebność	40	91	131	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

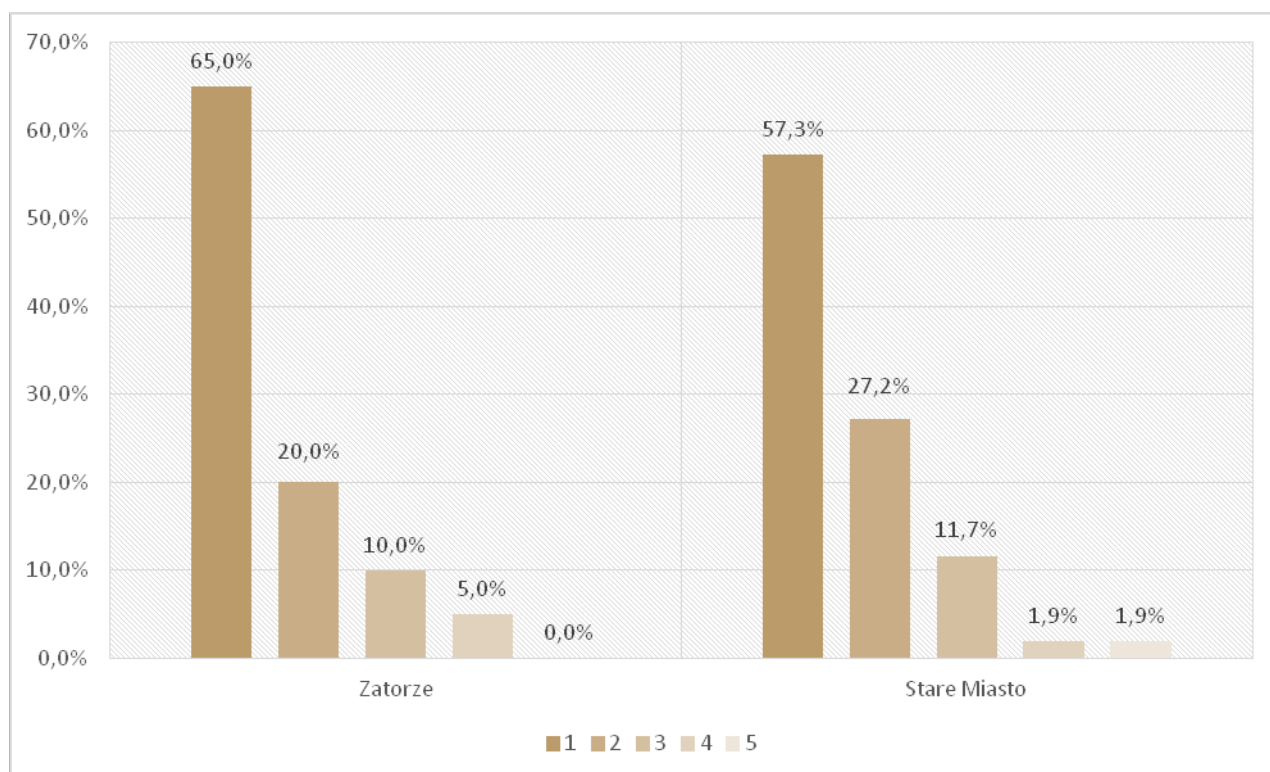
Rysunek 3. Rozkład liczebności posiadanych sióstr z obu badanych osiedli.

Podobne rezultaty można dostrzec też w przypadku analizy liczby braci. W tym wypadku również brak jest związku tej zmiennej z miejscem zamieszkania uczestników badania - $\chi^2(4) = 2,69$; $p = 0,611$; $V_C = 0,137$.

Tabela 4

Rozkład liczebności posiadanych braci z obu badanych osiedli

		osiedle			Ogółem
		Zatorze	Stare Miasto		
Liczba braci	1	Liczebność	26	59	85
		%	65,0%	57,3%	59,4%
	2	Liczebność	8	28	36
		%	20,0%	27,2%	25,2%
	3	Liczebność	4	12	16
		%	10,0%	11,7%	11,2%
	4	Liczebność	2	2	4
		%	5,0%	1,9%	2,8%
	5	Liczebność	0	2	2
		%	0,0%	1,9%	1,4%
Ogółem		Liczebność	40	103	143
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 4. Rozkład liczebności posiadanych braci z obu badanych osiedli.

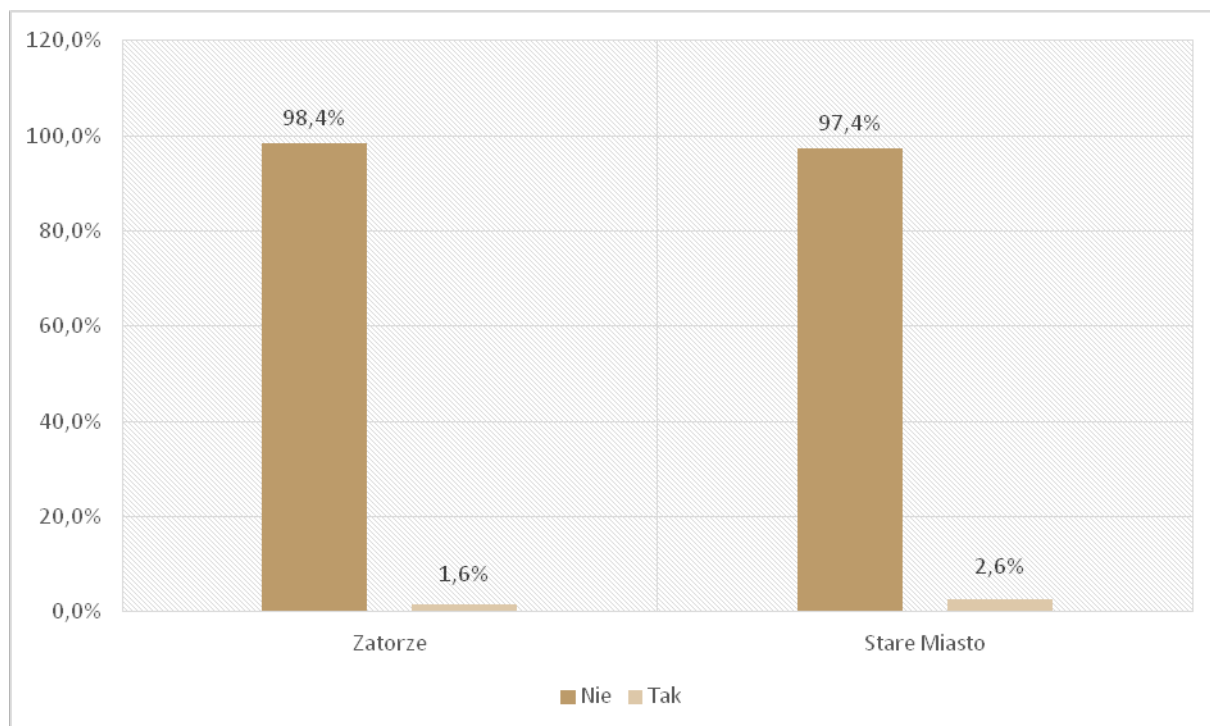
4. Posiadanie rodziny zastępczej

Zdecydowana większość dzieci mieszkających zarówno na Zatorzu (98,4%), jak i na Starym Mieście (97,4%), nie jest z rodziny zastępczej. Wśród osób z Zatorza tylko jedna (1,6%) na pytanie o rodzinę zastępczą udzieliła odpowiedzi „tak”, dla dzieci ze Starego Miasta odsetek ten jest podobnie niski – 2,6%. Test niezależności chi-kwadrat wykazał, że omówione proporcje nie różnią się od siebie istotnie statystycznie, $\chi^2(1) = 0,18$; $p = 0,670$; $\phi = 0,029$. Rozkłady proporcji ukazuje poniższa tabela i wykres.

Tabela 5

Rozkład liczebności dzieci z rodzin zastępczych z obu badanych osiedli

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy jesteś z rodziny zastępczej?	Nie	Liczebność	60	149	209
		%	98,4%	97,4%	97,7%
	Tak	Liczebność	1	4	5
		%	1,6%	2,6%	2,3%
Ogółem		Liczebność	61	153	214
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 5. Rozkład liczebności dzieci z rodzin zastępczych z obu badanych osiedli.

5. Ocena źródeł uzyskiwanej pomocy

W kolejnym punkcie sprawdzono jak oceniana jest pomoc w zależności od tego kto jej udziela badanym, młodym respondentom. Uzyskane wyniki pokazują, że na

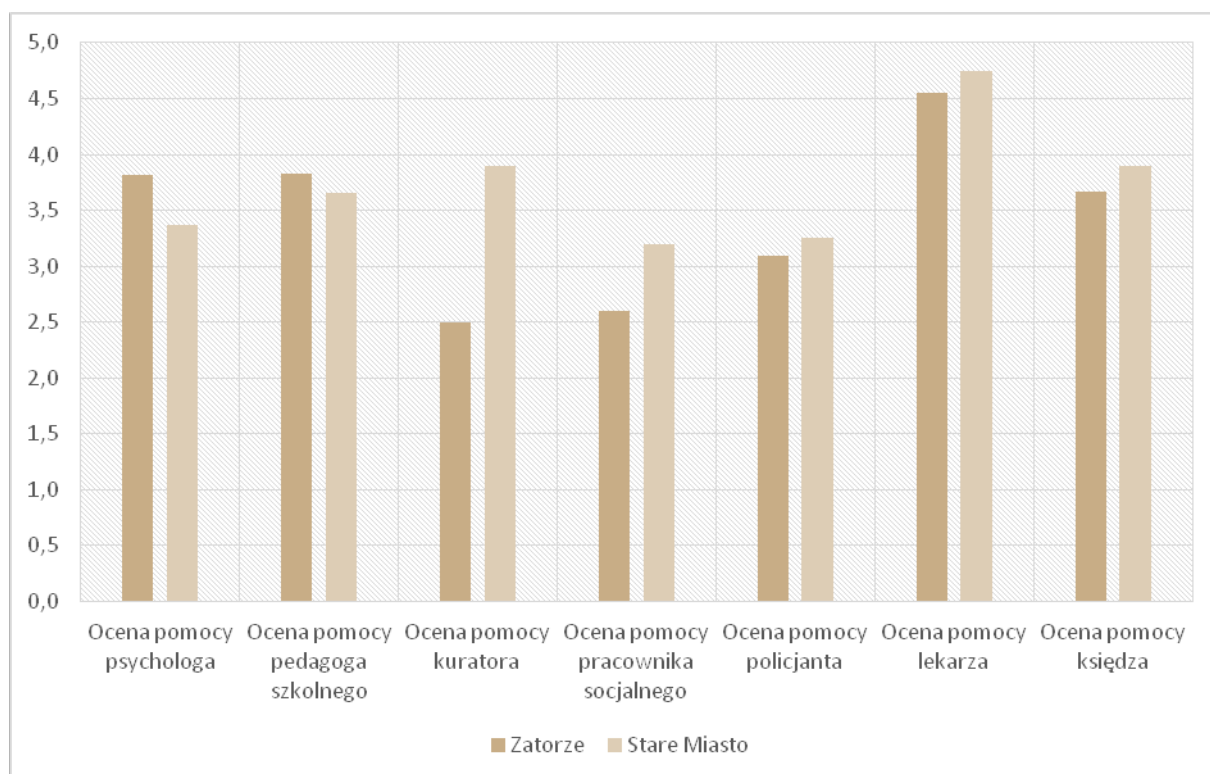
sześciostopniowej skali niemal wszystkie oceny są powyżej średniej. Stosunkowo nisko oceniana jest pomoc kuratora i pracownika socjalnego przez badanych z Zatorza. Ich wynik jest niższy od badanych ze Starego Miasta, a ponadto te źródła pomocy są przez badanych z Zatorza oceniane niżej od pozostałych źródeł. Pomoc kuratora i pracownika socjalnego jest też uzyskiwana najrzadziej. Najlepiej oceniana jest pomoc uzyskiwana od lekarza. Stosunkowo wysokie wyniki obserwuje się zarówno w grupie badanych z Zatorza jak i tych zamieszkujących rejon Starego Miasta.

Tabela 6

Ocena pomocy płynąca z różnych źródeł wśród respondentów z obu badanych osiedli.

Wartość „N” stanowi liczbę osób, które udzielały odpowiedzi.

osiedle		N	Średnia
Ocena pomocy psychologa	Zatorze	11	3,82
	Stare Miasto	38	3,37
Ocena pomocy pedagoga szkolnego	Zatorze	18	3,83
	Stare Miasto	49	3,65
Ocena pomocy kuratora	Zatorze	6	2,50
	Stare Miasto	19	3,89
Ocena pomocy pracownika socjalnego	Zatorze	5	2,60
	Stare Miasto	15	3,20
Ocena pomocy policjanta	Zatorze	11	3,09
	Stare Miasto	24	3,25
Ocena pomocy lekarza	Zatorze	31	4,55
	Stare Miasto	88	4,75
Ocena pomocy księdza	Zatorze	15	3,67
	Stare Miasto	39	3,90

Rysunek 6. Ocena pomocy płynąca z różnych źródeł wśród respondentów z obu badanych osiedli.

6. Posiadanie kłopotliwego problemu

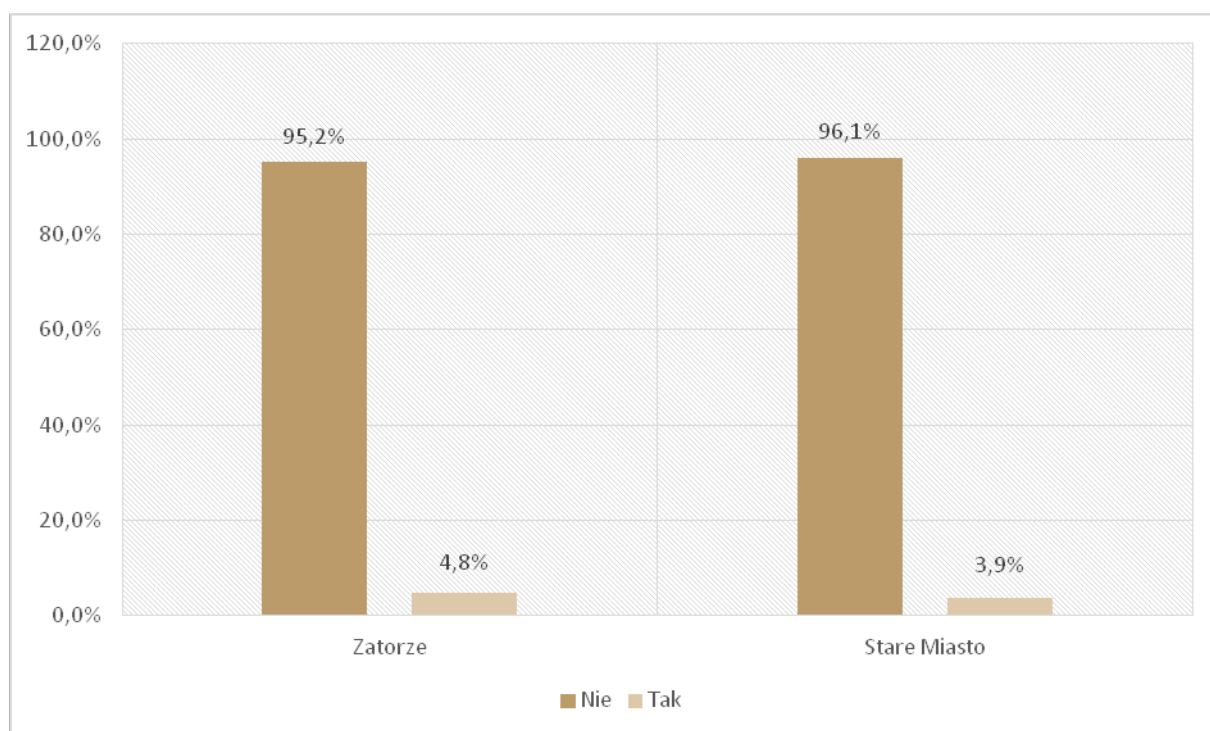
Znaczna większość osób mieszkających na osiedlu Zatorze (95,2%), jak i tych ze Starego Miasta (96,1%) na pytanie o to, czy mają teraz jakiś problem i wstydzą się lub boją poprosić kogoś o pomoc, odpowiedziała „nie”. Odsetki dzieci, które na to pytanie odpowiedziały „tak”, są bardzo niskie zarówno wśród tych mieszkających na pierwszym z wymienionych osiedli (4,8%), jak i na drugim z nich (3,9%). Test niezależności chi kwadrat ujawnił, że związek między rodzajem osiedla a odpowiedzią badanych dzieci na omawiane pytanie nie jest istotny statystycznie, $\chi^2(1) = 0,10$; $p = 0,747$; $\phi = -0,022$.

Tabela 7

Rozkład liczebności dzieci posiadających i nie posiadających obecnie kłopotliwego problemu z obu badanych osiedli

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy masz teraz jakiś problem, ale boisz się wstydzić się poprosić kogoś o pomoc?	Nie	Liczebność	59	149	208
		%	95,2%	96,1%	95,9%
	Tak	Liczebność	3	6	9
		%	4,8%	3,9%	4,1%
Ogółem		Liczebność	62	155	217
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 7. Rozkład liczebności dzieci posiadających i nie posiadających obecnie kłopotliwego problemu z obu badanych osiedli.

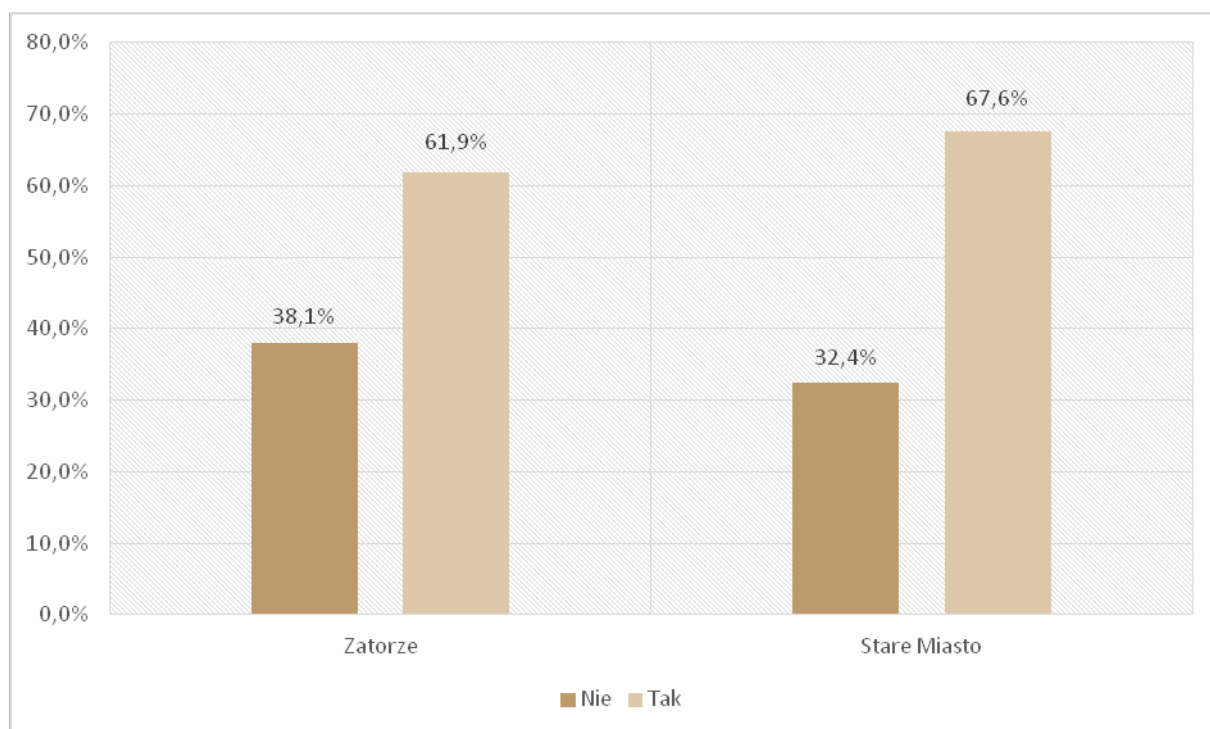
7. Percepcja dotycząca źródła pomocy

Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy dzieci wiedzą, do kogo mogłyby zwrócić się w pierwszej kolejności ze swoim problemem. Okazuje się, że większość dzieci mieszkających na Zatorzu odpowiedziało na to pytanie twierdząco (61,9%). Pozostała część dzieci (38,1%) nie wie, kogo mogłaby poprosić o pomoc. W grupie osób ze Starego Miasta proporcje te są podobne, choć nieco większy jej odsetek udzielił twierdzącej odpowiedzi na zadane pytanie (67,6%). Siłą rzeczy także mniejsza część tej grupy (32,4%) odpowiedziała negatywnie. Wyniki testu niezależności chi kwadrat świadczą o braku wystąpienia istotnego statystycznie związku między osiedlem, na jakim mieszkają badane dzieci, a odpowiedzią na analizowane tutaj pytanie, $\chi^2(1) = 0,44$; $p = 0,509$; $\phi = 0,053$. Omawiane proporcje osób przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela 8

Wiedza na temat tego do kogo można zwrócić się z problemem w pierwszej kolejności w zależności od miejsca zamieszkania

		osiedle			Ogółem
		Zatorze	Stare Miasto		
Czy wiesz do kogo mógłbyś/mogłabyś zwrócić się z tym problemem w pierwszej kolejności?	Nie	Liczebność	16	36	52
		%	38,1%	32,4%	34,0%
	Tak	Liczebność	26	75	101
		%	61,9%	67,6%	66,0%
Ogółem		Liczebność	42	111	153
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 8. Wiedza na temat tego do kogo można zwrócić się z problemem w pierwszej kolejności w zależności od miejsca zamieszkania.

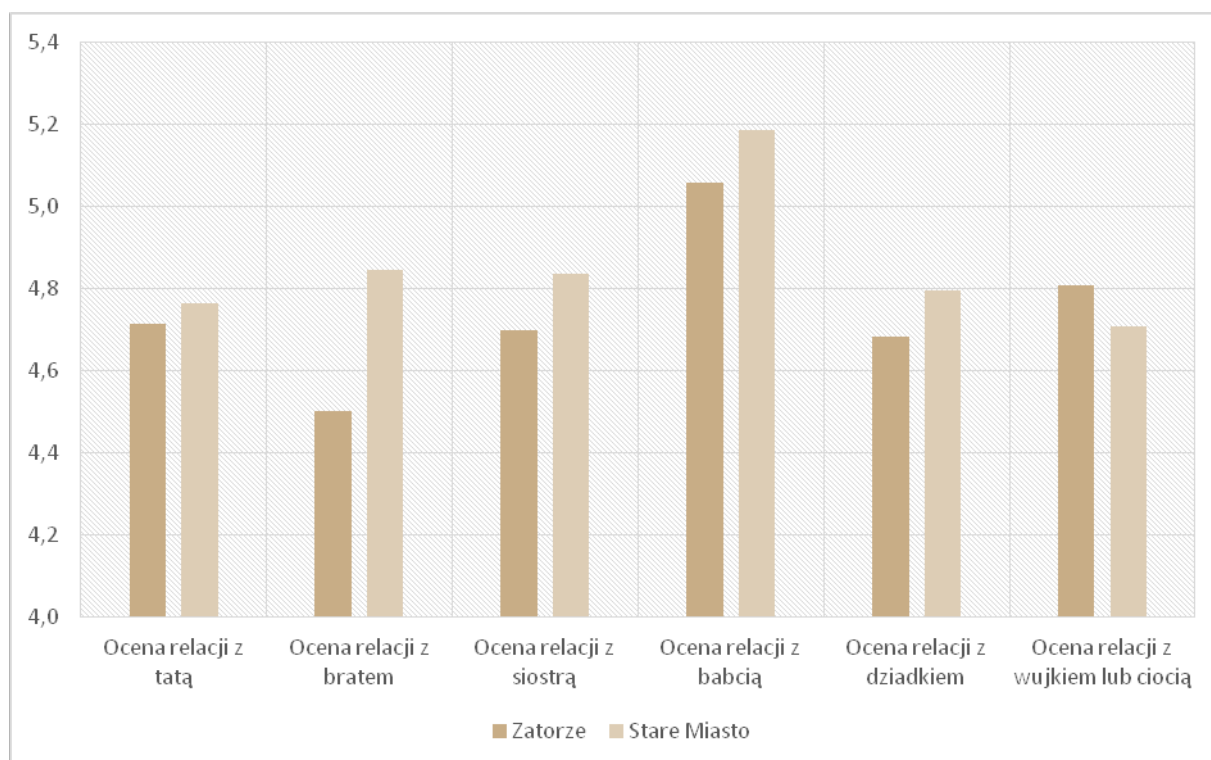
8. Ocena relacji z członkami rodziny

W kolejnej części przeprowadzonych analiz sprawdzono jak oceniane są relacje badanych osób z kolejnymi członkami rodziny. Wszystkie wyniki przekraczają środkową wartość skali wynoszącą 3, a co za tym idzie, badane osoby ogólnie dobrze oceniają swoje relacje z rodziną. Co więcej, każda ze średnich ocen jest wyższa od wartości równej 4. Między badanymi z obu osiedli brak jest znaczących różnic w przypadku każdego z ocenianego członka rodziny, prócz brata. W tym jednym przypadku badani z rejonu Starego Miasta oceniali relacje lepiej niż badani z osiedla Zatorze.

Tabela 9

Średnia ocena relacji z członkami rodziny w zależności od miejsca zamieszkania

osiedle		N	Średnia
Ocena relacji z tatą	Zatorze	56	4,71
	Stare Miasto	135	4,76
Ocena relacji z bratem	Zatorze	40	4,50
	Stare Miasto	104	4,85
Ocena relacji z siostrą	Zatorze	40	4,70
	Stare Miasto	91	4,84
Ocena relacji z babcią	Zatorze	52	5,06
	Stare Miasto	140	5,19
Ocena relacji z dziadkiem	Zatorze	41	4,68
	Stare Miasto	108	4,80
Ocena relacji z wujkiem lub ciocią	Zatorze	57	4,81
	Stare Miasto	148	4,71

Rysunek 9. Średnia ocena relacji z członkami rodziny w zależności od miejsca zamieszkania.

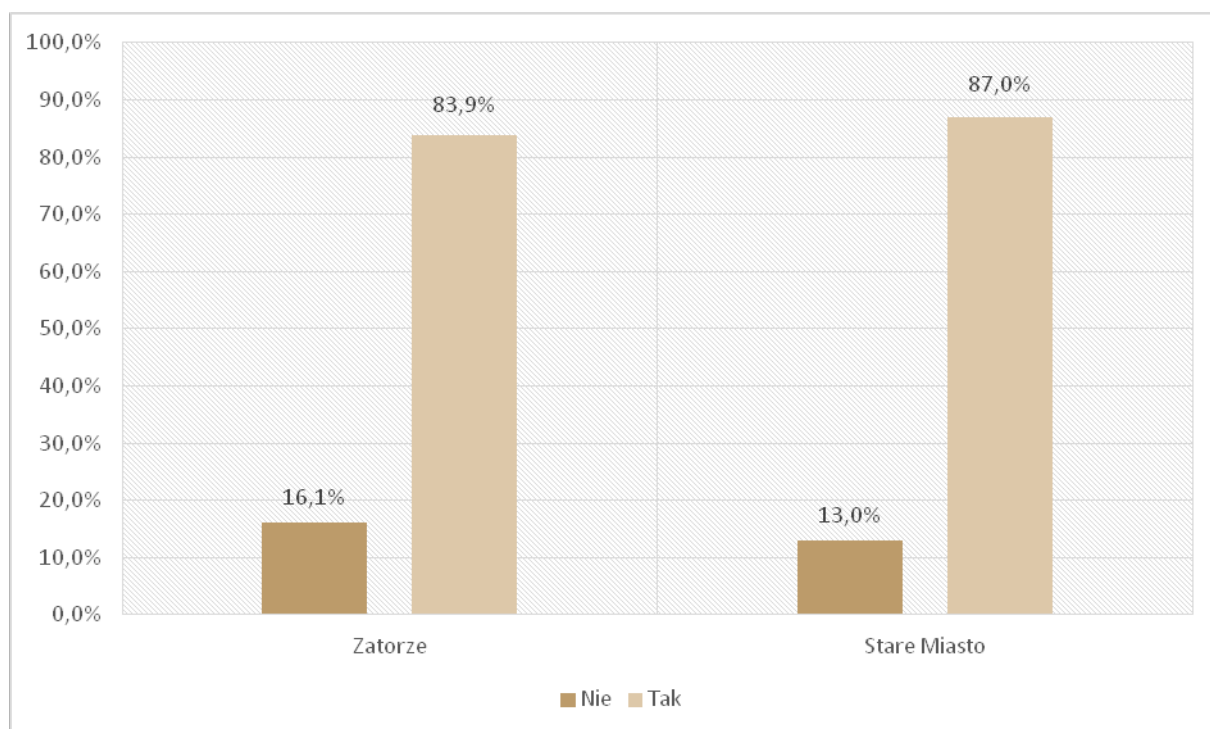
9. Obecność stołu, przy którym wspólnie spożywane są posiłki

Następne pytanie skupiało się na tym, czy w domu dzieci znajduje się stół, przy którym odbywają się wspólne posiłki. Znaczna większość, bo aż 83,9%, dzieci z Zatorza udzieliło pozytywnej odpowiedzi na to pytanie. W ten sposób odpowiedział także podobny, choć nieco wyższy, odsetek osób ze Starego Miasta – 87%. Natomiast niewiele dzieci z Zatorza (16,1%), jak i ze Starego Miasta (13%) nie ma w domu stołu, przy którym wszyscy razem jedzą posiłki. Test chi kwadrat niezależności ujawnił, że proporcje odpowiedzi na analizowane pytanie w obrębie dwóch osiedli nie różnią się od siebie istotnie statystycznie, $\chi^2(1) = 0,37$; $p = 0,546$; $\phi = 0,041$. Rezultaty analiz podsumowano w poniższej tabeli i zilustrowano na poniższym wykresie.

Tabela 10

Obecność stołu, przy którym wszyscy razem jedzą posiłki w zależności od miejsca zamieszkania

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy w Twoim domu znajduje się stół, przy którym wszyscy razem jedzą posiłki?	Nie	Liczebność	10	20	30
		%	16,1%	13,0%	13,9%
	Tak	Liczebność	52	134	186
		%	83,9%	87,0%	86,1%
Ogółem		Liczebność	62	154	216
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 10. Obecność stołu, przy którym wszyscy razem jedzą posiłki w zależności od miejsca zamieszkania.

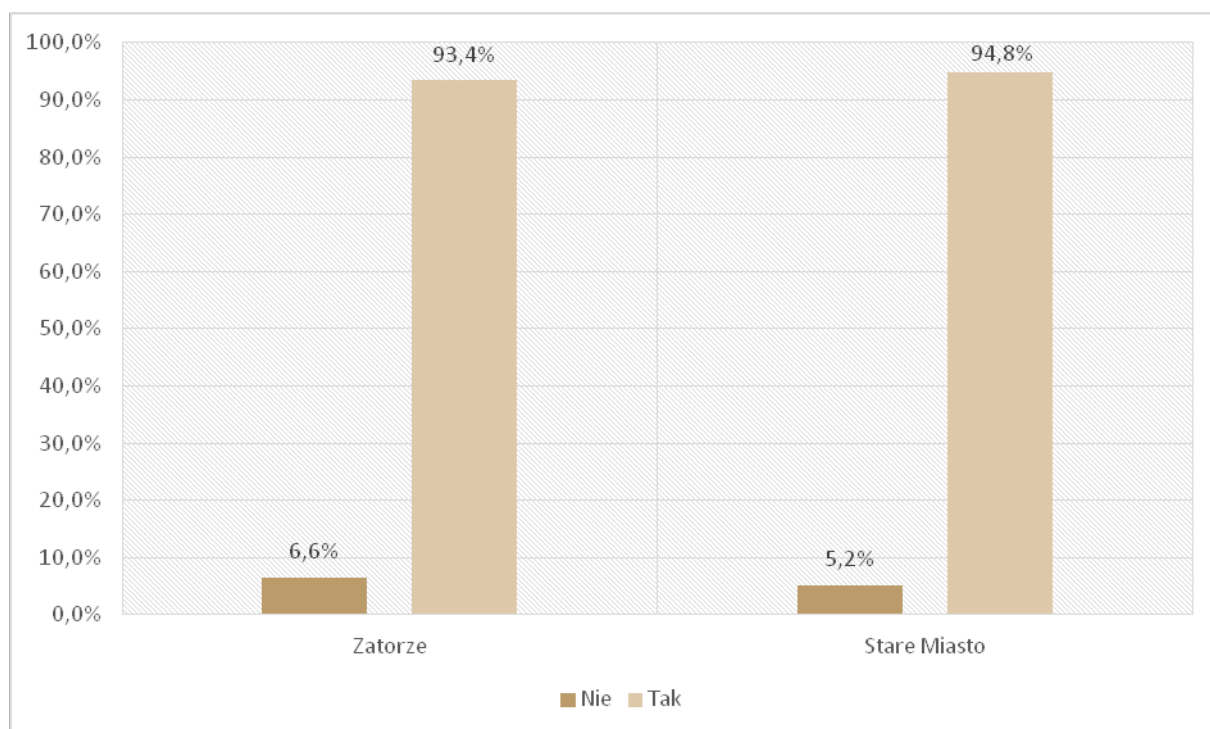
10. Spożywanie gorącego posiłku każdego dnia

W kolejnym kroku testowano związek między osiedlem a codziennym jedzeniem gorącego posiłku. Znaczna większość dzieci z Zatorza (93,4%) i ze Starego Miasta (94,8%) je codziennie przynajmniej jeden gorący posiłek. Niewielki odsetek dzieci mieszkających na zarówno na pierwszym (6,6%), jak i drugim (5,2%) z wymienionych osiedli udzieliło negatywnej odpowiedzi na omawiane pytanie. Test chi kwadrat niezależności wskazuje na brak istotnego statystycznie związku między mieszkaniem na jednym z dwóch osiedli a faktem codziennego spożywania gorącego posiłku, $\chi^2(1) = 0,15$; $p = 0,695$; $\phi = 0,027$. Omawiane wyniki prezentuje poniższa tabela i wykres.

Tabela 11

Rozkład liczebności badanych spożywających i nie spożywających codziennie gorącego posiłku z obu badanych osiedli

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy codziennie jesz gorący posiłek?	Nie	Liczebność	4	8	12
		%	6,6%	5,2%	5,6%
	Tak	Liczebność	57	146	203
		%	93,4%	94,8%	94,4%
Ogółem		Liczebność	61	154	215
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 11. Rozkład liczebności badanych spożywających i nie spożywających codziennie gorącego posiłku z obu badanych osiedli.

11. Spożywanie pełnych posiłków każdego dnia

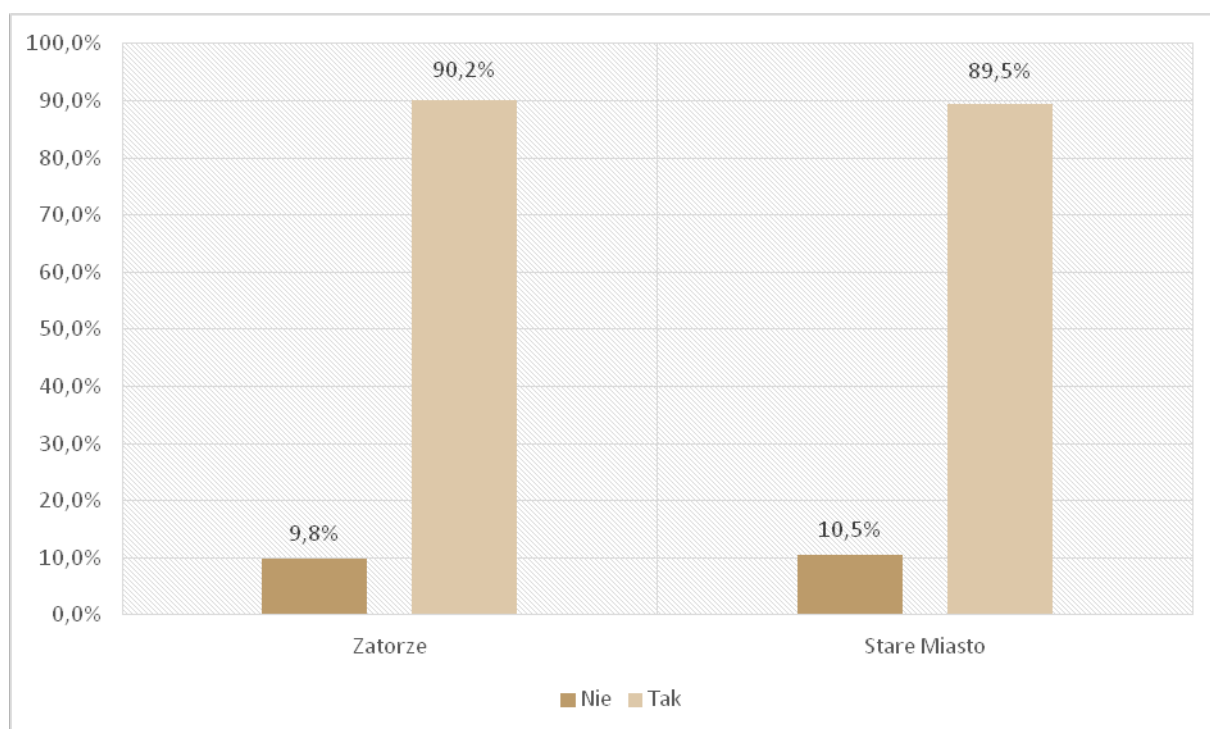
W kolejnym punkcie pytano dzieci o to, czy codziennie jedzą pełne posiłki. Niewielka część dzieci mieszkających zarówno na osiedlu Zatorze (9,8%), jak i na Starym Mieście (10,5%) udzieliła negatywnej odpowiedzi na to pytanie. Pozostała część badanych z Zatorza (90,2%) i ze Starego Miasta (89,5%) deklaruje codzienne spożywanie pełnych posiłków. Rezultaty testu chi kwadrat niezależności świadczą o braku istotnego statystycznie związku między odpowiedzią na analizowane pytanie a rodzajem osiedla, na którym mieszkają dzieci, $\chi^2(1) = 0,02$; $p = 0,893$; $\phi = -0,009$. Omawiane proporcje przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela 12

Rozkład liczebności badanych spożywających i nie spożywających codziennie pełnych posiłków z obu badanych osiedli

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy codziennie jesz pełne posiłki?	Nie	Liczebność	6	16	22
		%	9,8%	10,5%	10,3%
	Tak	Liczebność	55	137	192
		%	90,2%	89,5%	89,7%
Ogółem		Liczebność	61	153	214
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 12. Rozkład liczebności badanych spożywających i nie spożywających codziennie pełnych posiłków z obu badanych osiedli.

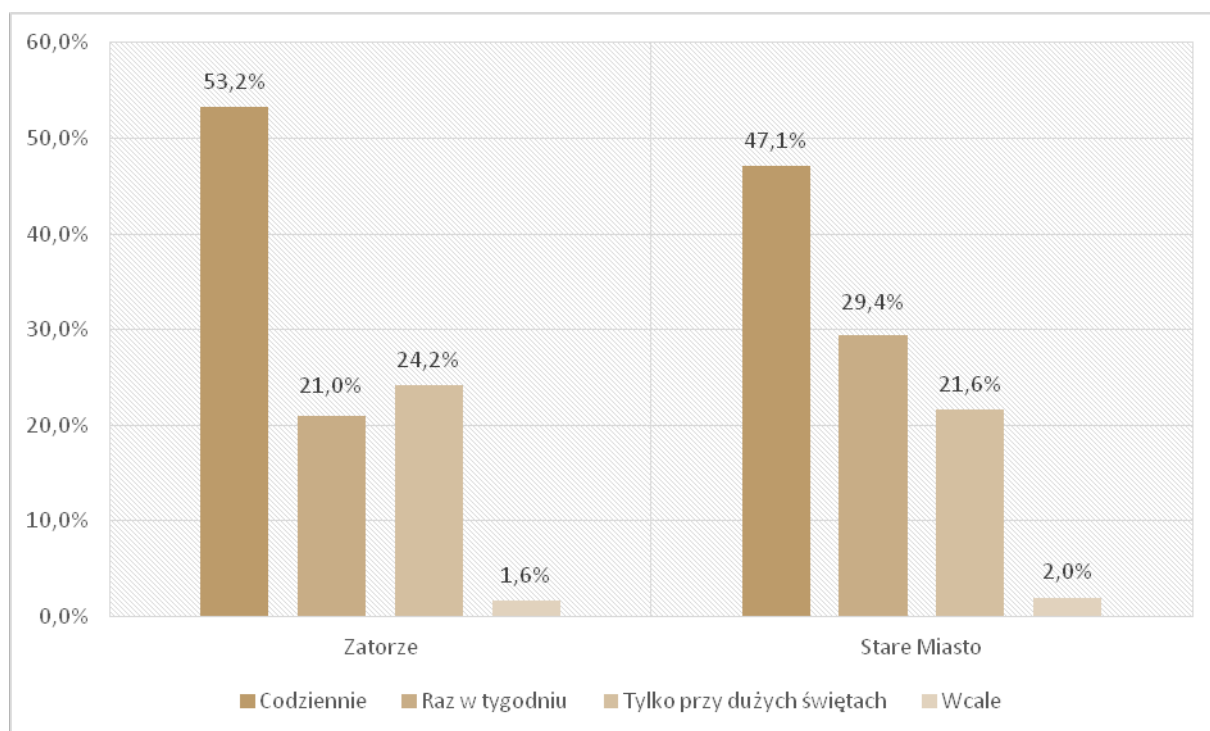
12. Częstotliwość spotykania się wszystkich domowników przy jednym stole

Kolejne pytanie odnosiło się do częstotliwości spotkań wszystkich domowników przy jednym stole na wspólnym posiłku. Jak się okazuje, 53,2% dzieci mieszkających na Zatorzu udzieliło na to pytanie odpowiedzi „codziennie”. Raz w tygodniu takie wspólne posiłki je 21% dzieci z tego osiedla, a u 24,2% z nich spotkania takie zdarzają się tylko przy dużych świątach. Natomiast tylko jedno dziecko (1,6%) z tego osiedla nigdy nie jada takich rodzinnych posiłków. Jeśli chodzi o osoby ze Starego Miasta z kolei, to największa część z nich jada takie posiłki codziennie (47,1%). Mniejsza część, a mianowicie 29,4% dzieci z tego osiedla udzieliło na omawiane pytanie odpowiedzi „raz w tygodniu”, natomiast 21,6% spośród tych osób deklaruje spożywanie takich posiłków tylko przy dużych świątach. Trzy osoby tylko, które stanowią 2% wszystkich dzieci ze Starego Miasta, odpowiedziało na omawiane pytanie „nigdy”. Test chi kwadrat niezależności ujawnił brak istotnego statystycznie związku między odpowiedziami na analizowane pytanie a rodzajem osiedla, na którym mieszkają badane dzieci, $\chi^2(3) = 1,68$; $p = 0,643$; $V = 0,088$. Rezultaty te ukazuje poniższa tabela i obrazuje poniższy wykres.

Tabela 13

Rozkład liczebności odpowiedzi dotyczących częstotliwości spotykania się przy jednym stole respondentów z obu badanych osiedli

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Jak często wszyscy domownicy w Twojej rodzinie spotykają się przy jednym stole i razem jedzą posiłki?	Codziennie	Liczebność	33	72	105
		%	53,2%	47,1%	48,8%
	Raz w tygodniu	Liczebność	13	45	58
		%	21,0%	29,4%	27,0%
	Tylko przy dużych świątach	Liczebność	15	33	48
		%	24,2%	21,6%	22,3%
	Wcale	Liczebność	1	3	4
		%	1,6%	2,0%	1,9%
Ogółem	Liczebność	62	153	215	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 13. Rozkład liczebności odpowiedzi dotyczących częstotliwości spotykania się przy jednym stole respondentów z obu badanych osiedli.

13. Dzienna liczba spożywania wspólnych posiłków w rodzinie

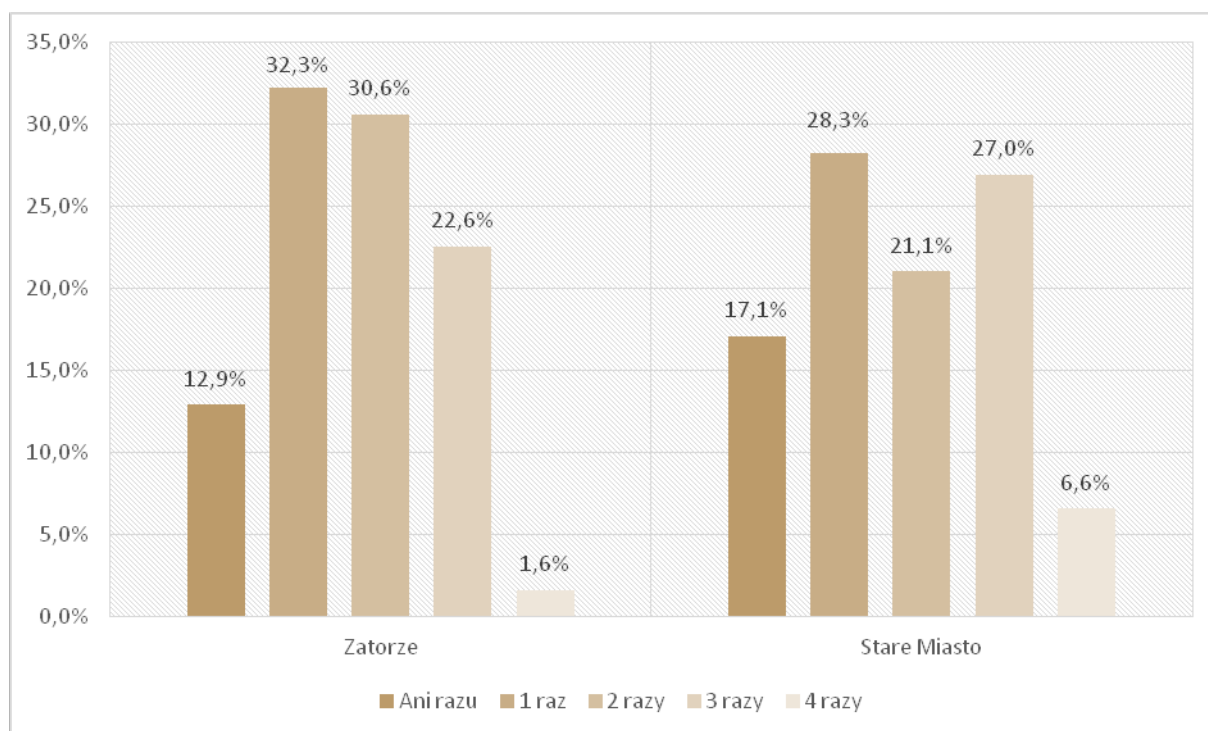
Jeśli chodzi natomiast o liczbę posiłków, które rodzina badanych dzieci zjada wspólnie w ciągu dnia, to wśród osób mieszkających na osiedlu Zatorze największy odsetek je taki posiłek raz dziennie (32,3%), a nieco mniejszy procent – dwa razy dziennie (30,6%). Niecała jedna czwarta dzieci z tego osiedla deklaruje spożywanie trzech takich posiłków dziennie (22,6%). Tylko jedna osoba (1,6%) udzieliła na to pytanie odpowiedzi „4 razy”, a 12,9% omawianej grupy nie je takiego posiłku ani razu w ciągu dnia. W grupie dzieci mieszkających na Starym Mieście natomiast, największa część osób (28,3%) deklaruje spożywanie takiego wspólnego posiłku raz dziennie, nieco mniejszy odsetek natomiast (27%) – trzy razy dziennie. Nieco więcej niż jedna piąta osób z tego osiedla (21,1%) udzieliła odpowiedzi „2 razy”. Tylko 6,6% dzieci w tej grupie spożywa takie posiłki aż cztery razy dziennie, a 17,1% nie je ich ani razu. Test chi kwadrat niezależności ujawnił brak istotnych statystycznie różnic w omawianych proporcjach poszczególnych odpowiedzi na analizowane pytanie wśród dzieci z dwóch osiedli, $\chi^2(4) = 4,87$; $p = 0,301$; $V = 0,151$. Omawiane rezultaty zebrano w poniższej tabeli i zilustrowano na poniższym wykresie.

Tabela 14

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a ilością siadania do wspólnego posiłku

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Ile razy dziennie Twoja rodzina siada do wspólnego posiłku?	Ani razu	Liczebność	8	26	34
		%	12,9%	17,1%	15,9%
	1 raz	Liczebność	20	43	63
		%	32,3%	28,3%	29,4%
	2 razy	Liczebność	19	32	51
		%	30,6%	21,1%	23,8%
	3 razy	Liczebność	14	41	55
		%	22,6%	27,0%	25,7%
	4 razy	Liczebność	1	10	11

		%	1,6%	6,6%	5,1%
Ogółem		Liczebność	62	152	214
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 14. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a ilością siadania do wspólnego posiłku.

14. Wspólne przygotowania świąteczne

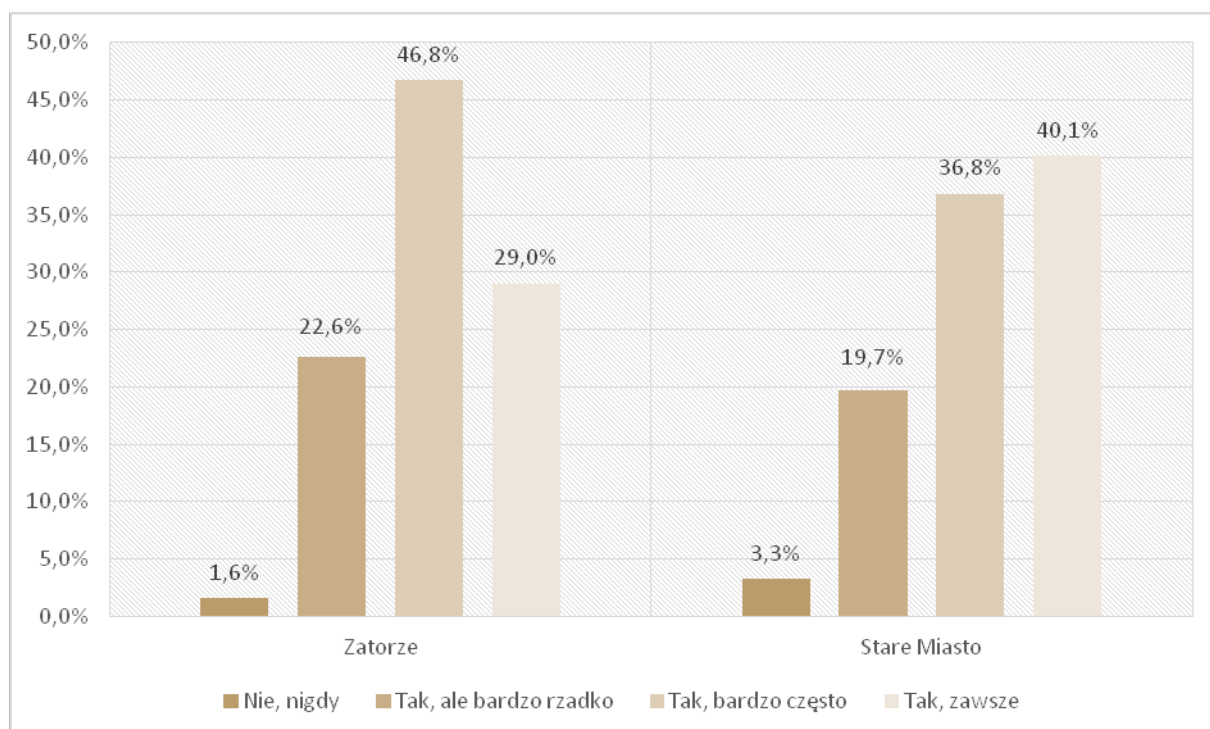
W kolejnym punkcie pytano badane dzieci o to, czy do przygotowania świątecznych posiłków przyczynia się choć trochę każdy z domowników. Jak się okazuje, większość (46,8%) dzieci mieszkających na Zatorzu udzieliło na to pytanie odpowiedzi „tak, bardzo często”. Nieco mniejszy odsetek (29%) osób w tej grupie deklaruje taki rodzaj przygotowywania świątecznych posiłków zawsze. Z kolei 22,6% osób z tego osiedla odpowiedziało, że tak bywa, ale rzadko, natomiast tylko jedna osoba (1,6%) mieszkająca na Zatorzu udzieliła odpowiedzi „nie, nigdy”. Wśród dzieci ze Starego Miasta z kolei największa

część (40,1%) twierdzi, że posiłki świąteczne przygotowywane są w ich rodzinach zawsze w taki sposób. Nieco mniejszy odsetek tej grupy (36,8%) deklaruje, że zdarza się to bardzo często. Niecała jedna piąta (19,7%) odpowiedziała, że takie przygotowywanie posiłków świątecznych się zdarza, ale bardzo rzadko. Natomiast 3,3% tych osób twierdzi, że nie zdarza się to w ich rodzinach nigdy. Wynik testu chi kwadrat niezależności świadczy o braku istotnego statystycznie związku między odpowiedziami na analizowane pytanie a rodzajem osiedla, z którego pochodzą badane dzieci, $\chi^2(3) = 3,18$; $p = 0,365$; $V = 0,122$. Proporcje poszczególnych odpowiedzi posumowano w poniższej tabeli i zobrazowano na poniższym wykresie.

Tabela 15

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy przed świętami wszyscy domownicy gotują w kuchni i każdy przyczynia się chociaż trochę do przygotowania świątecznych posiłków?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy przed świętami wszyscy domownicy gotują w kuchni i każdy przyczynia się chociaż trochę do przygotowania świątecznych posiłków?	Nie, nigdy	Liczebność	1	5	6
		%	1,6%	3,3%	2,8%
	Tak, ale bardzo rzadko	Liczebność	14	30	44
		%	22,6%	19,7%	20,6%
	Tak, bardzo często	Liczebność	29	56	85
		%	46,8%	36,8%	39,7%
	Tak, zawsze	Liczebność	18	61	79
		%	29,0%	40,1%	36,9%
Ogółem	Liczebność	62	152	214	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 15. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy przed świętami wszyscy domownicy gotują w kuchni i każdy przyczynia się chociaż trochę do przygotowania świątecznych posiłków?”.

15. Pomaganie w codziennych obowiązkach

W następnym pytaniu sprawdzano, czy badane dzieci pomagają w domu w codziennych obowiązkach. Ponad połowa (53,2%) dzieci mieszkających na osiedlu Zatorze twierdzi, że robi to bardzo często, 29% z kolei tych osób deklaruje, że w takich obowiązkach pomaga zawsze. Mniej niż jedna piąta (17,7%) tej grupy dzieci udzieliła odpowiedzi „tak, ale bardzo rzadko”. Żadne dziecko z Zatorza natomiast nie odpowiedziało, że nie udziela takiej pomocy nigdy. W grupie dzieci mieszkających na Starym Mieście proporcje poszczególnych odpowiedzi są porównywalne – większość osób (47,1%) odpowiedziało, że pomaga w codziennych obowiązkach bardzo często, natomiast 33,3% – twierdzi, że robi to zawsze. Prawie jedna piąta (19%) tej grupy dzieci deklaruje, że pomaga w takich obowiązkach, ale bardzo rzadko, a jedna osoba (0,7%) mieszkająca na Starym Mieście przyznaje się, że nie

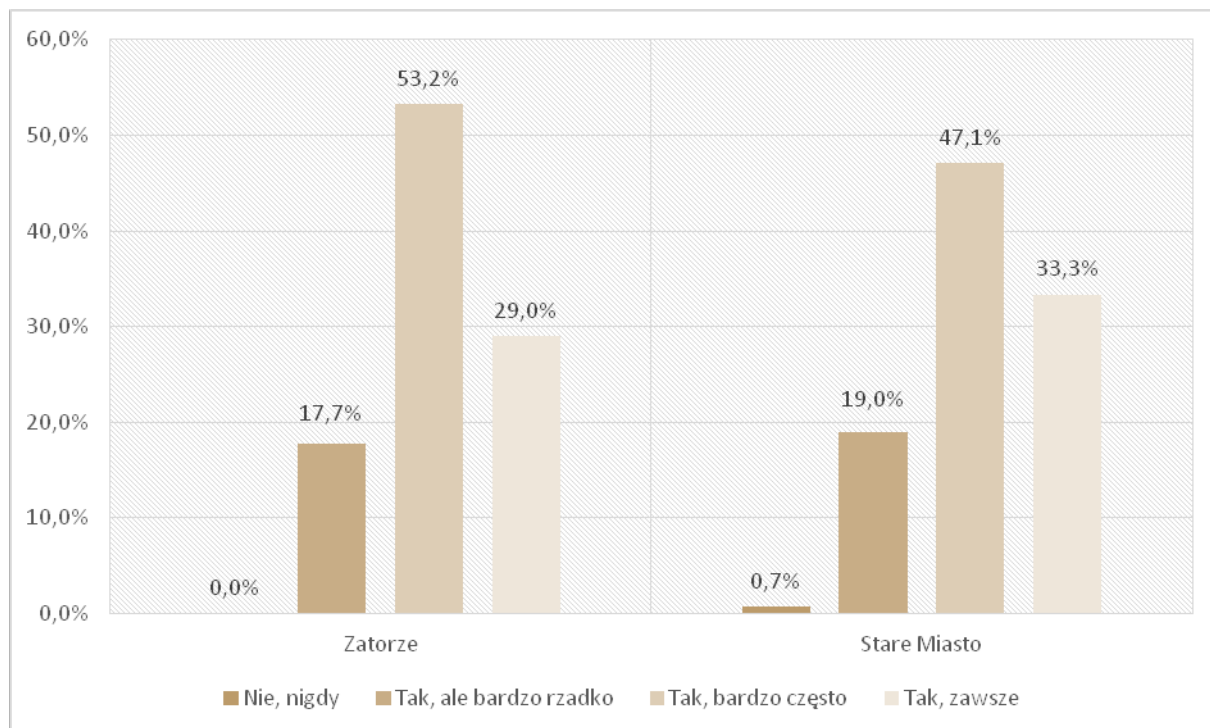
pomaga w domu nigdy. Wyniki testu chi kwadrat niezależności świadczą o braku istotnego statystycznie związku między odpowiedziami na analizowane pytanie a rodzajem osiedla, na którym mieszkają badane dzieci, $\chi^2(3) = 1,04$; $p = 0,792$; $V = 0,069$. Rezultaty analiz ukazuje poniższa tabela i wykres.

Tabela 16

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy pomagasz w domu w codziennych obowiązkach jak gotowanie, sprzątanie, robienie zakupów itp.?”

			osiedle		Ogółem	
			Zatorze	Stare Miasto		
Czy pomagasz w domu w codziennych obowiązkach jak gotowanie, sprzątanie, robienie zakupów itp.?	Nie, nigdy	Liczebność	0	1	1	
		%	0,0%	0,7%	0,5%	
	Tak, ale bardzo rzadko	Liczebność	11	29	40	
		%	17,7%	19,0%	18,6%	
	Tak, bardzo często	Liczebność	33	72	105	
		%	53,2%	47,1%	48,8%	
	Tak, zawsze	Liczebność	18	51	69	
		%	29,0%	33,3%	32,1%	
Ogółem			Liczebność	62	153	215
			%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 16. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy pomagasz w domu w codziennych obowiązkach jak gotowanie, sprzątanie, robienie zakupów itp.?”.

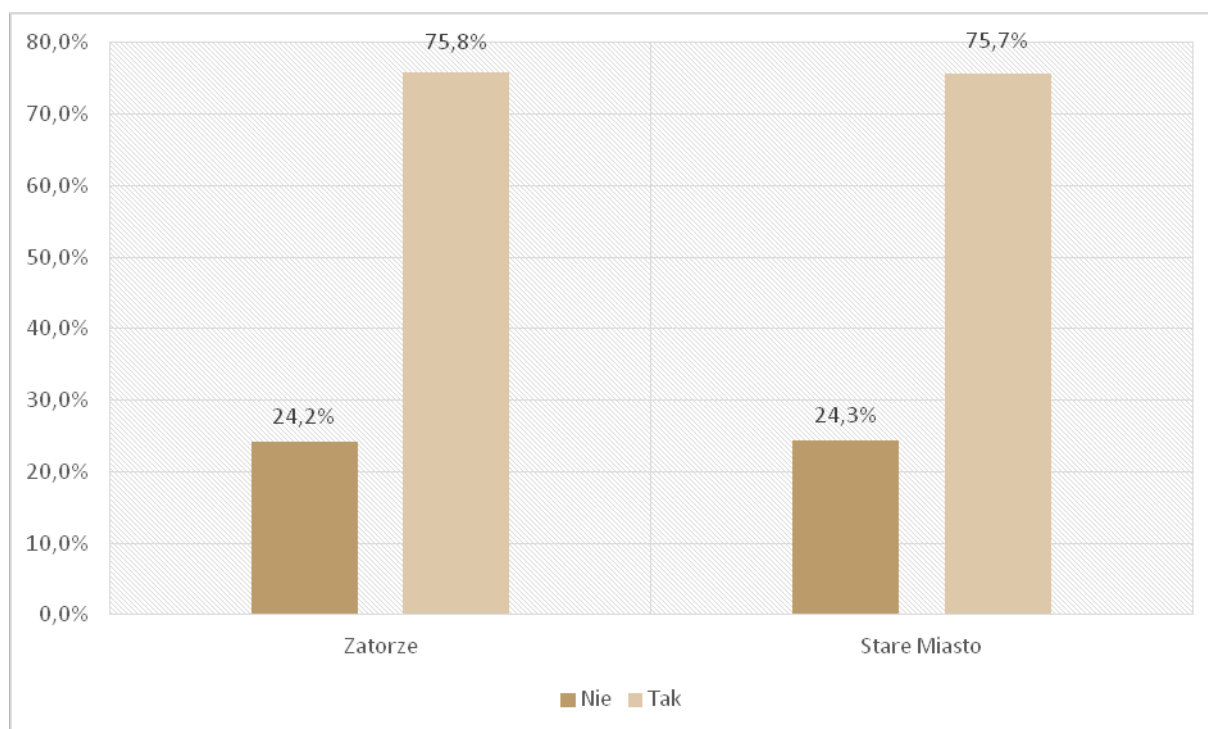
16. Wakacyjny wyjazd z rodzicami lub opiekunami

W kolejnym punkcie pytano badane dzieci, czy podczas tych wakacji były z rodzicami lub opiekunami na wspólnym wyjeździe. Rozkłady proporcji poszczególnych odpowiedzi na to pytanie wśród dzieci z jednego i drugiego osiedla są niemalże identyczne – ponad trzy czwarte dzieci zarówno z osiedla Zatorze (75,8%), jak i ze Starego Miasta (75,7%) udzieliło na omawiane pytanie odpowiedzi „tak”. Natomiast 24,2% osób mieszkających na osiedlu Zatorze oraz 24,3% mieszkających na Starym Mieście deklaruje, że w czasie tych wakacji nie wyjeżdżało nigdzie wspólnie z rodzicami lub opiekunami. Wyniki testu chi kwadrat niezależności świadczą o braku istotnego statystycznie związku między odpowiedziami na analizowane pytanie a osiedlem, na jakim mieszkają badane dzieci, $\chi^2(1) < 0,01; p = 0,982; \phi = -0,002$. Rozkład proporcji poszczególnych odpowiedzi prezentuje poniższa tabela i wykres.

Tabela 17

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy podczas tych wakacji byłeś/aś na wspólnym wyjeździe z rodzicami/opiekunami?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy podczas tych wakacji byłeś/aś na wspólnym wyjeździe z rodzicami/opiekunami?	Nie	Liczebność	15	37	52
		%	24,2%	24,3%	24,3%
	Tak	Liczebność	47	115	162
		%	75,8%	75,7%	75,7%
Ogółem	Liczebność	62	152	214	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 17. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy podczas tych wakacji byłeś/aś na wspólnym wyjeździe z rodzicami/opiekunami?”.

17. Poczucie bycia kochanym

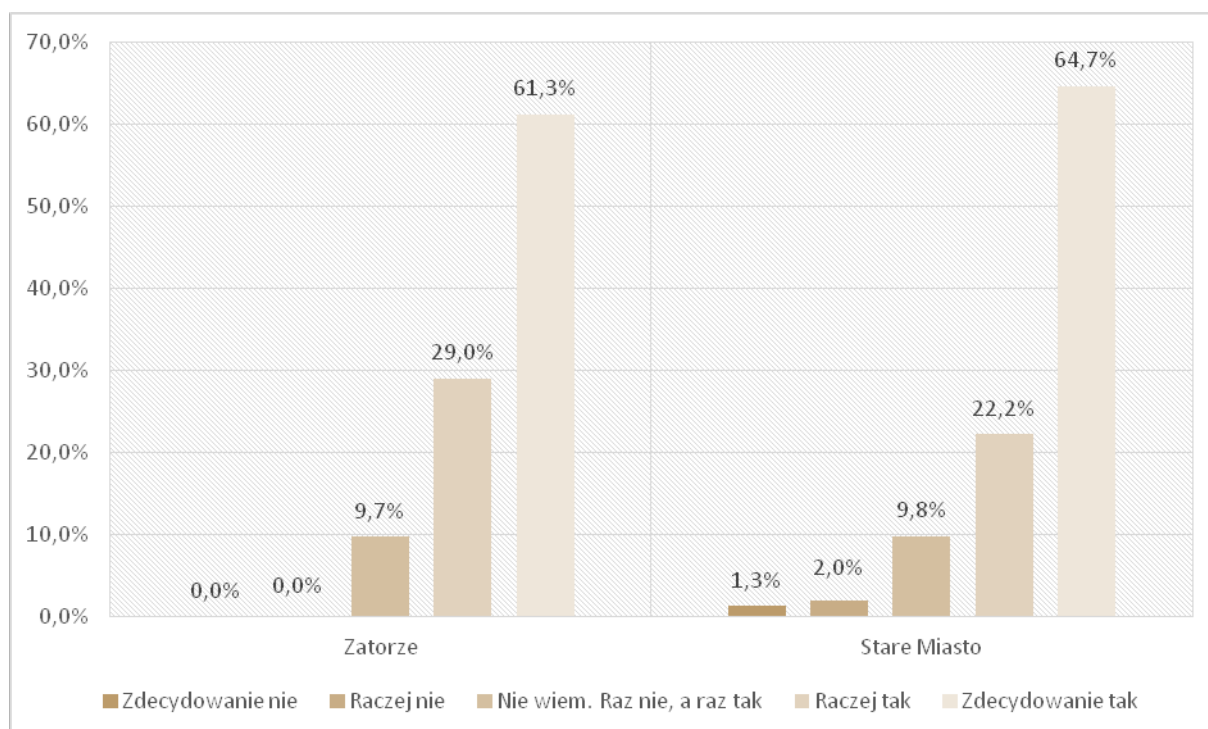
W kolejnym kroku dzieci pytano o to, czy czują się kochane przez swoich rodziców bądź opiekunów. Żadne z dzieci mieszkających na osiedlu Zatorze nie udzieliło na to pytanie odpowiedzi „zdecydowanie nie” ani „raczej nie”. Znaczna większość tych osób (61,3%) zdecydowanie czuje się kochana przez swoich opiekunów, a 29% odpowiedziało, że raczej tak czuje. Tylko 9,7% dzieci z Zatorza ma sprzeczne uczucia w tym zakresie – czasem tak czuje, a czasem nie. W grupie dzieci ze Starego Miasta natomiast znalazło się kilka osób, które zdecydowanie (1,3%) lub raczej (2%) nie czują się kochane przez opiekunów. Tu także zdecydowana większość dzieci udzieliła odpowiedzi „zdecydowanie tak” (64,7%), a niewiele ponad jedną piątą (22,2%) raczej czuje się kochana przez opiekunów. Natomiast 9,8% osób ze Starego Miasta nie jest pewna odpowiedzi – czasem czuje się kochana, a czasem nie. Test

chi kwadrat niezależności wskazuje na brak istotnego statystycznie związku między osiedlem, na którym mieszkają badane dzieci, a odpowiedziami na omawiane pytanie, $\chi^2(4) = 2,95$; $p = 0,566$; $V = 0,117$. Rozkłady proporcji poszczególnych odpowiedzi wśród dzieci z jednego i drugiego osiedla przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela 18

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy czujesz się kochany/a przez swoich rodziców/opiekunów?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy czujesz się kochany/a przez swoich rodziców/opiekunów?	Zdecydowanie nie	Liczebność	0	2	2
		%	0,0%	1,3%	0,9%
	Raczej nie	Liczebność	0	3	3
		%	0,0%	2,0%	1,4%
	Nie wiem. Raz nie, a raz tak	Liczebność	6	15	21
		%	9,7%	9,8%	9,8%
	Raczej tak	Liczebność	18	34	52
		%	29,0%	22,2%	24,2%
	Zdecydowanie tak	Liczebność	38	99	137
		%	61,3%	64,7%	63,7%
Ogółem		Liczebność	62	153	215
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 18. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy czujesz się kochany/a przez swoich rodziców/opiekunów?”.

18. Relacje z kolegami i koleżankami w szkole

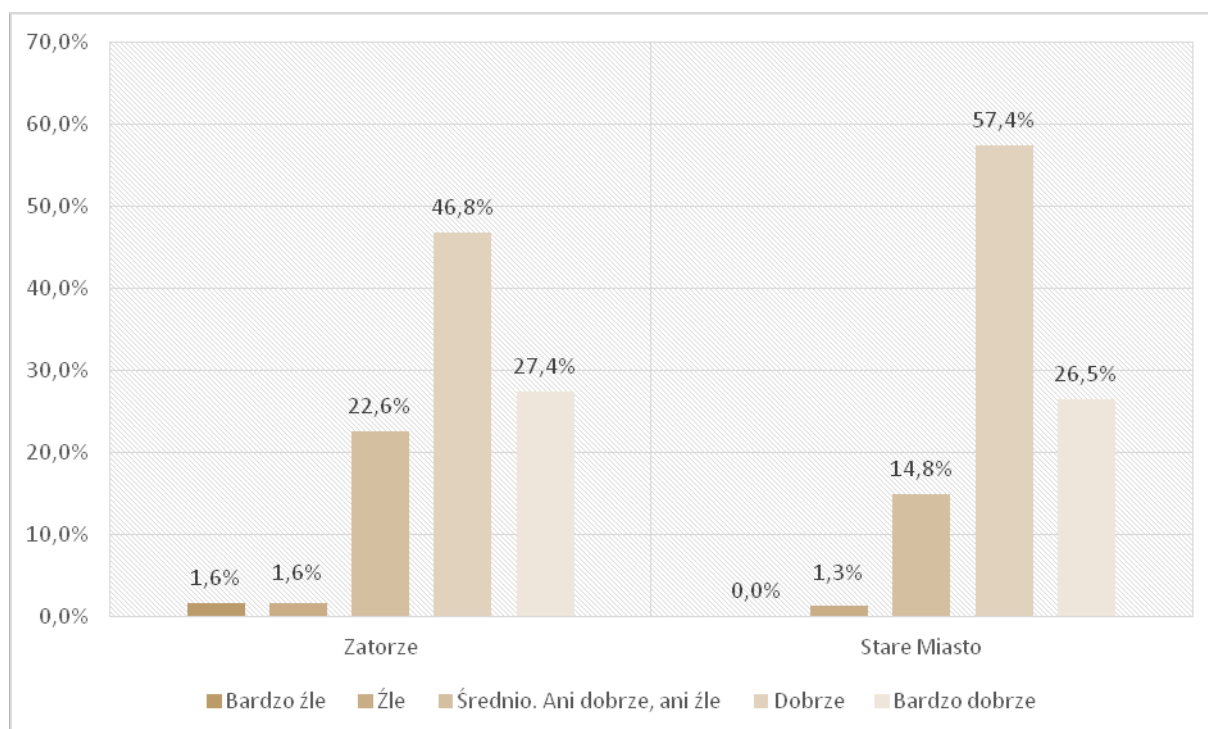
Kolejne pytanie dotyczyło oceny relacji z kolegami i koleżankami w szkole. Po jednym dziecku mieszkającym na osiedlu Zatorze ocenia te relacje jako bardzo złe (1,6%) lub złe (1,6%). Nieco mniej niż jedna czwarta (22,6%) dzieci z tego osiedla ocenia relacje z kolegami szkolnymi średnio – ani dobrze, ani źle. Niecała połowa (46,8%) tej grupy deklaruje, że według nich relacje te są dobre, a 27,4% ocenia relacje z kolegami szkolnymi jako bardzo dobre. W grupie dzieci ze Starego Miasta natomiast nikt nie odpowiedział, że relacje te są bardzo złe, z kolei dwie osoby (1,3%) udzieliły odpowiedzi na to pytanie o treści „źle”. Jako średnie ocenia swoje relacje z kolegami szkolnymi 14,8% osób ze Starego Miasta, natomiast

ponad połowa (57,4%) tej grupy twierdzi, że relacje te są dobre. Pozostałe 26,5% deklaruje, że ich ocena omawianych relacji jest bardzo dobra. Wyniki testu niezależności chi kwadrat oznaczają, że różnice między proporcjami poszczególnych odpowiedzi wśród dzieci z jednego i drugiego osiedla nie są istotne statystycznie, $\chi^2(4) = 5,03$; $p = 0,284$; $V = 0,152$. Rezultaty te ukazuje poniższa tabela i wykres.

Tabela 19

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Jak oceniasz swoje relacje z kolegami i koleżankami w szkole?”

		osiedle		Ogółem	
		Zatorze	Stare Miasto		
Jak oceniasz swoje relacje z kolegami i koleżankami w szkole?	Bardzo źle	Liczebność	1	0	1
		%	1,6%	0,0%	0,5%
	Źle	Liczebność	1	2	3
		%	1,6%	1,3%	1,4%
	Średnio. Ani dobrze, ani źle	Liczebność	14	23	37
		%	22,6%	14,8%	17,1%
	Dobrze	Liczebność	29	89	118
		%	46,8%	57,4%	54,4%
	Bardzo dobrze	Liczebność	17	41	58
		%	27,4%	26,5%	26,7%
Ogółem	Liczebność	62	155	217	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 19. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Jak oceniasz swoje relacje z kolegami i koleżankami w szkole?”.

19. Relacje z kolegami i koleżankami na podwórku

Jeśli chodzi o ocenę relacji z kolegami i koleżankami na podwórku, to większość (43,5%) dzieci mieszkających na osiedlu Zatorze twierdzi, że relacje te są bardzo dobre, 27,4% natomiast ocenia je jako dobre. Niecała jedna czwarta (24,2%) tej grupy deklaruje, że omawiane relacje są według nich średnie – ani dobre, ani złe. Jedna osoba z Zatorza (1,6%) ocenia swoje relacje z kolegami z podwórka jako złe, a dwie osoby (3,2%) – jako bardzo złe. Wśród dzieci będących mieszkańcami Starego Miasta z kolei, także dwie osoby (1,3%) mówią o bardzo złych relacjach z kolegami na podwórku, a 6% z nich ocenia te relacje jako złe. Natomiast 11,4% osób mieszkających na Starym Mieście twierdzi, że omawiane relacje są średnie – ani dobre, ani złe. Zdecydowana większość tej grupy ocenia swoje relacje z kolegami i koleżankami z podwórka jako dobre (40,9%) bądź bardzo dobre (40,3%). Wyniki

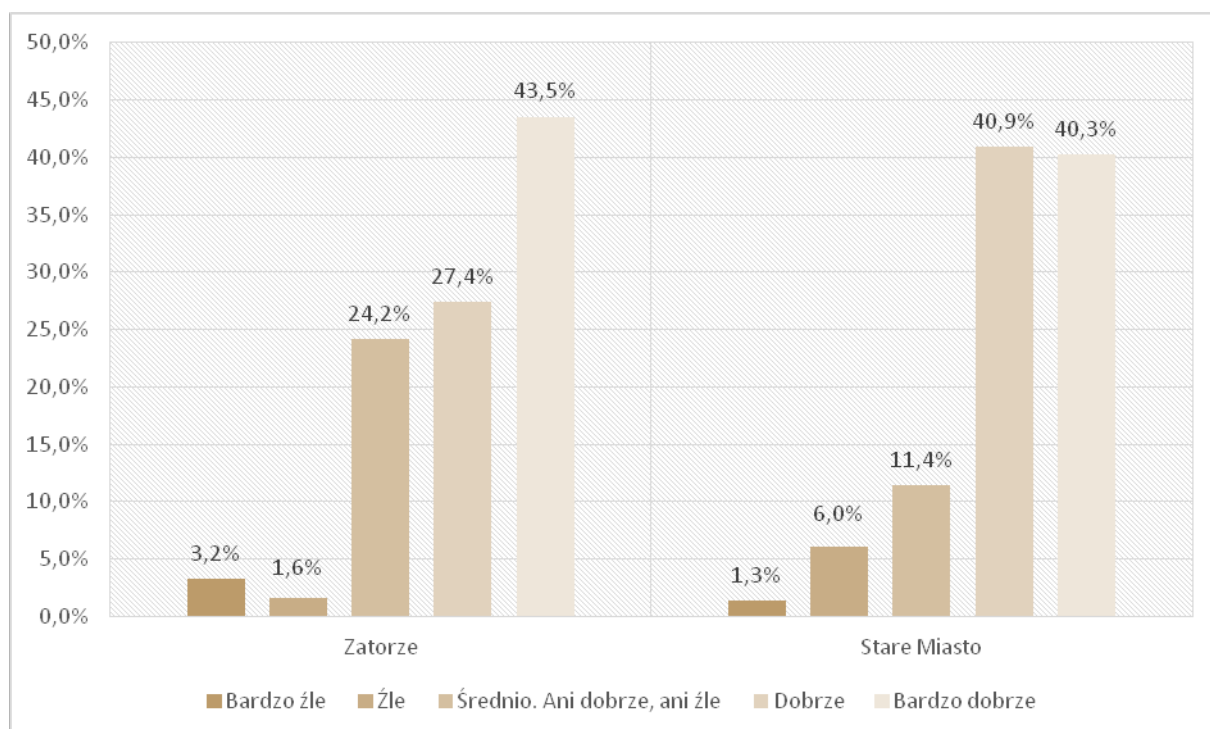
testu niezależności chi kwadrat wskazują na wystąpienie istotnych statystycznie różnic między proporcjami poszczególnych odpowiedzi na analizowane pytanie wśród dzieci z Zatorza i ze Starego Miasta, $\chi^2(4) = 9,63$; $p = 0,047$; $V = 0,214$. Siła tego związku jest umiarkowana. Omawiane wyniki podsumowano w poniższej tabeli oraz zilustrowano na poniższym wykresie.

Tabela 20

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Jak oceniasz swoje relacje z kolegami i koleżankami na podwórku?”

			osiedle		Ogółem	
			Zatorze	Stare Miasto		
Jak oceniasz swoje relacje z kolegami i koleżankami na podwórku?	Bardzo źle	Liczebność	2	2	4	
		%	3,2%	1,3%	1,9%	
	Źle	Liczebność	1	9	10	
		%	1,6%	6,0%	4,7%	
	Średnio. Ani dobrze, ani źle	Liczebność	15	17	32	
		%	24,2%	11,4%	15,2%	
	Dobrze	Liczebność	17	61	78	
		%	27,4%	40,9%	37,0%	
	Bardzo dobrze	Liczebność	27	60	87	
		%	43,5%	40,3%	41,2%	
	Ogółem		Liczebność	62	149	211
			%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 20. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Jak oceniasz swoje relacje z kolegami i koleżankami na podwórku?”.

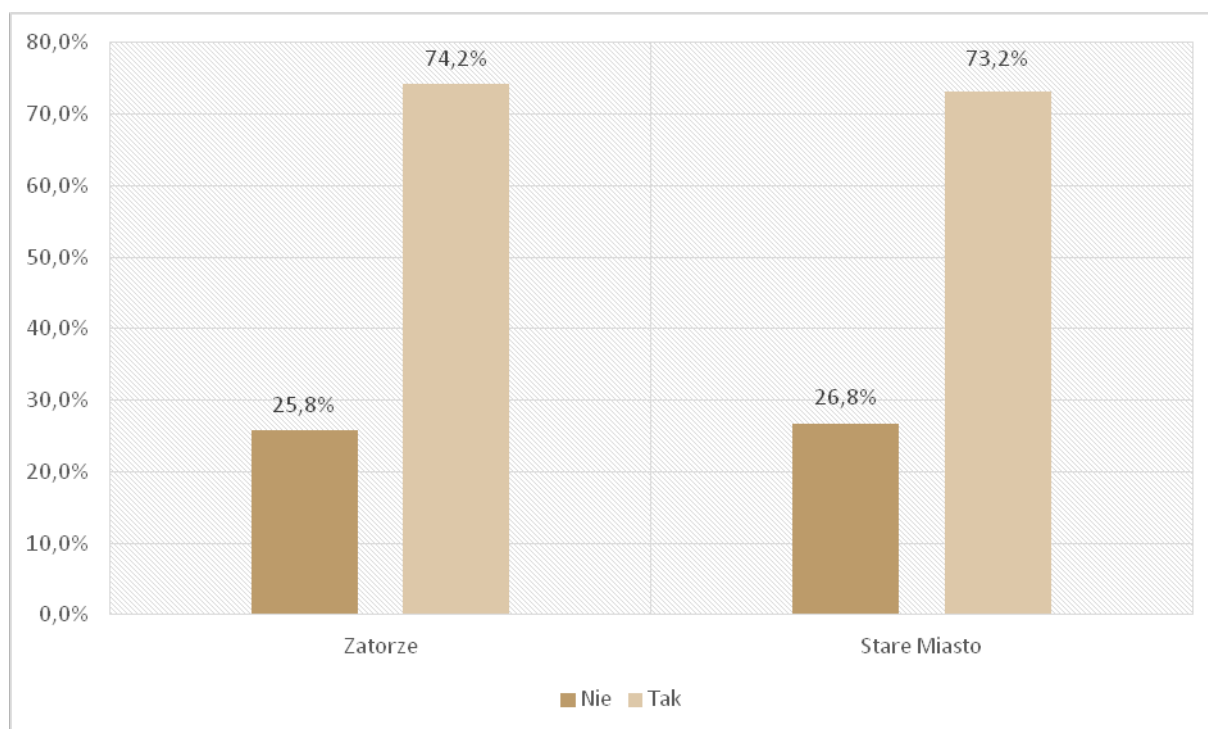
20. Posiadanie prawdziwego przyjaciela na podwórku

Następnie badane dzieci pytano, czy mają jakiegoś prawdziwego przyjaciela na swoim podwórku. Proporcje poszczególnych odpowiedzi wśród dzieci z obydwu osiedli są porównywalne. Prawie trzy czwarte osób zarówno z Zatorza (74,2%), jak i ze Starego Miasta (73,2%) deklaruje, że ma takiego przyjaciela. Natomiast 25,8% dzieci z pierwszego z wymienionych osiedli oraz 26,8% dzieci mieszkających na drugim osiedlu twierdzi, że przyjaciela takiego nie ma. Test niezależności chi kwadrat ujawnił brak istotnego statystycznie związku między posiadaniem prawdziwego przyjaciela na podwórku a osiedlem, na którym mieszkają badane dzieci, $\chi^2(1) = 0,02$; $p = 0,881$; $\phi = -0,010$. Rezultaty te zebrano w poniższej tabeli i zobrazowano na poniższym wykresie.

Tabela 21

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz jakiegoś prawdziwego przyjaciela na podwórku?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy masz jakiegoś prawdziwego przyjaciela na podwórku?	Nie	Liczebność	16	41	57
		%	25,8%	26,8%	26,5%
	Tak	Liczebność	46	112	158
		%	74,2%	73,2%	73,5%
Ogółem	Liczebność	62	153	215	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 21. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz jakiegoś prawdziwego przyjaciela na podwórku?”.

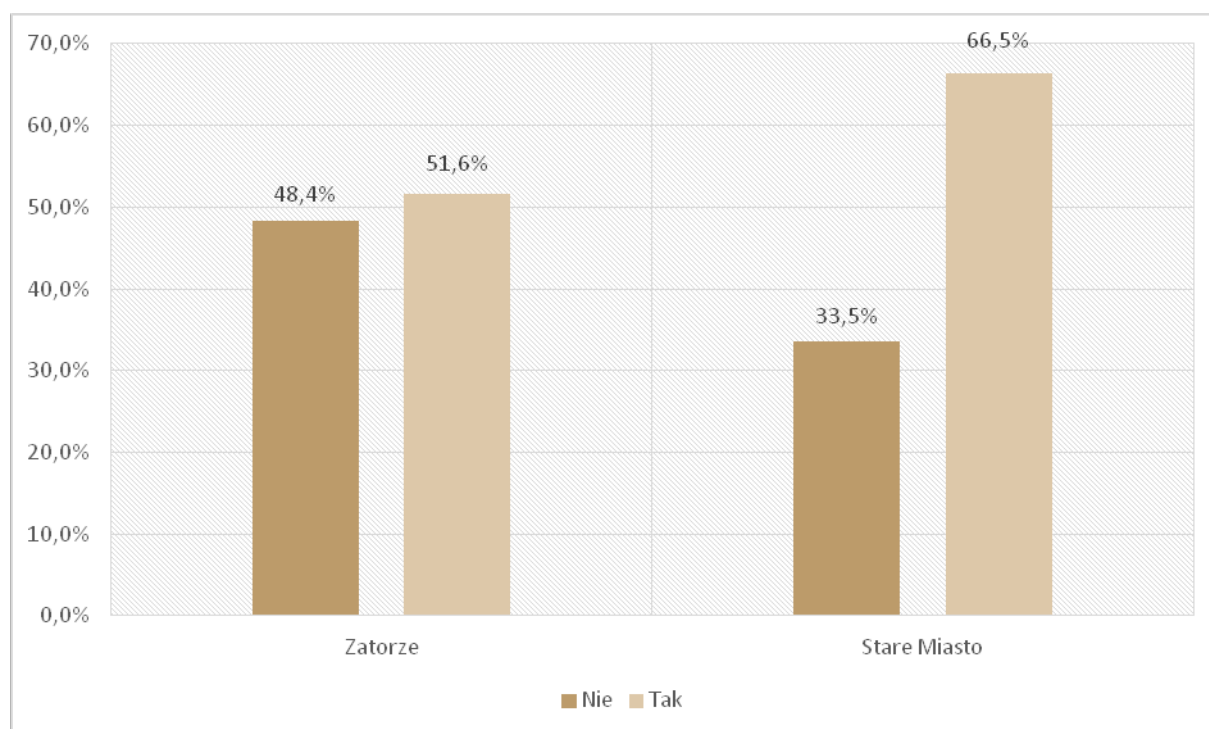
21. Posiadanie własnego pokoju w domu

Następnie sprawdzano, czy istnieje związek między osiedlem, na którym mieszkają badane dzieci, a faktem posiadania przez nich własnego pokoju. Wśród dzieci mieszkających na Zatorzu osoby posiadające (51,6%) i nieposiadające (48,4%) własnego pokoju dzielą się mniej więcej po połowie. Natomiast jeśli chodzi o dzieci ze Starego Miasta, to większość z nich deklaruje, że ma swój pokój (66,5%), a 33,5% tej grupy dzieli pokój z kimś innym. Test chi kwadrat niezależności wykazał, że istnieje istotna statystycznie różnica między proporcjami osób posiadających i nieposiadających własnego pokoju wśród dzieci z jednego i drugiego osiedla, $\chi^2(1) = 4,15$; $p = 0,042$; $\phi = 0,138$. Siła tego związku jest jednak niewielka. Rozkłady proporcji poszczególnych odpowiedzi na analizowane pytanie w jednej i drugiej grupie dzieci podsumowano w poniższej tabeli i zilustrowano na poniższym wykresie.

Tabela 22

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz w domu swój własny pokój?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy masz w domu swój własny pokój?	Nie	Liczebność	30	52	82
		%	48,4%	33,5%	37,8%
	Tak	Liczebność	32	103	135
		%	51,6%	66,5%	62,2%
Ogółem		Liczebność	62	155	217
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 22. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz w domu swój własny pokój?”.

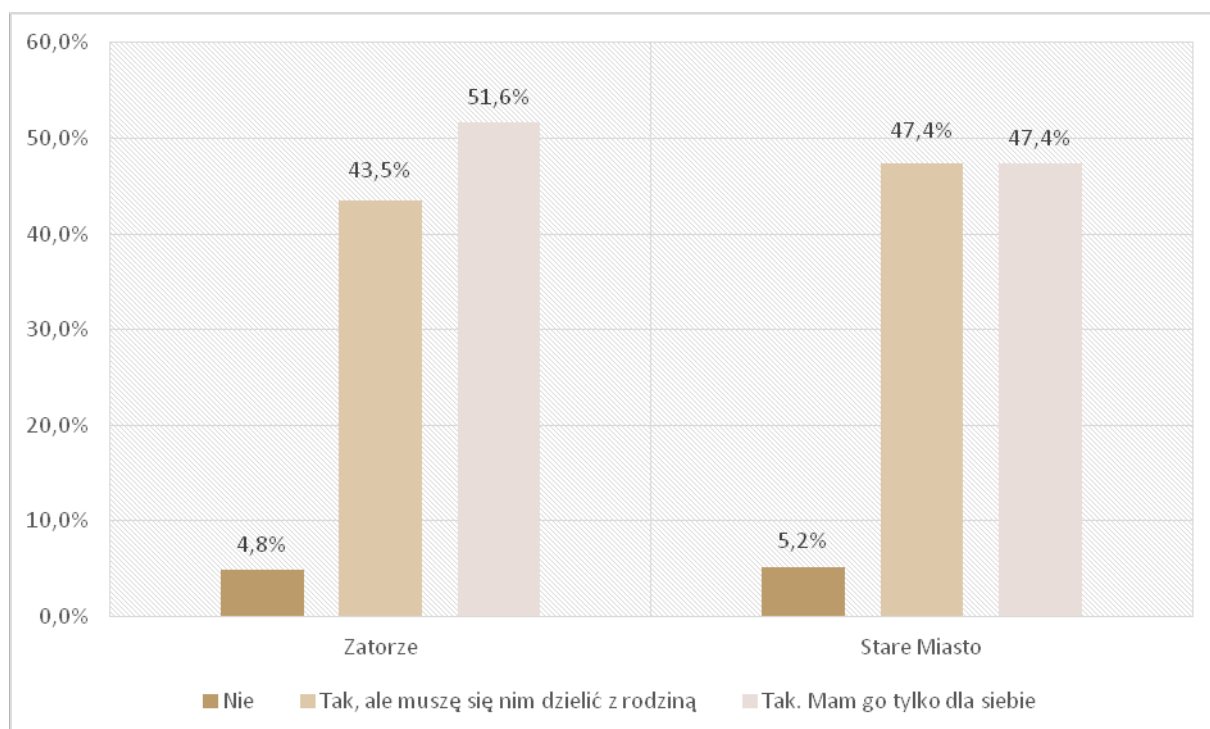
22. Posiadanie własnego komputera lub tableta

Badani zostali również zapytani o to, czy posiadają w domu komputer lub tablet. Bez względu na miejsce zamieszkania rozkłady procentowe okazały się być zbliżone do siebie, a wynik testu chi kwadrat nieistotny statystycznie - $\chi^2(2) = 0,31$; $p = 0,855$; $V = 0,038$. Dzieci mieszkający na Zatorzu w większości (51,6%) mają komputer lub tablet tylko dla siebie, z kolei dzieci mieszkający na Starym Mieście w równym stopniu mają je tylko dla siebie lub do podziału z rodziną (47,4%). Niewielki odsetek dzieci, bo około 5% z obu dzielnic nie ma w ogóle komputera lub tabletu.

Tabela 23

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz w domu komputer lub tablet?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy masz w domu komputer lub tablet?	Nie	Liczebność	3	8	11
		%	4,8%	5,2%	5,1%
	Tak, ale muszę się nim dzielić z rodziną	Liczebność	27	73	100
		%	43,5%	47,4%	46,3%
	Tak. Mam go tylko dla siebie	Liczebność	32	73	105
		%	51,6%	47,4%	48,6%
Ogółem	Liczebność	62	154	216	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 23. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz w domu komputer lub tablet?”.

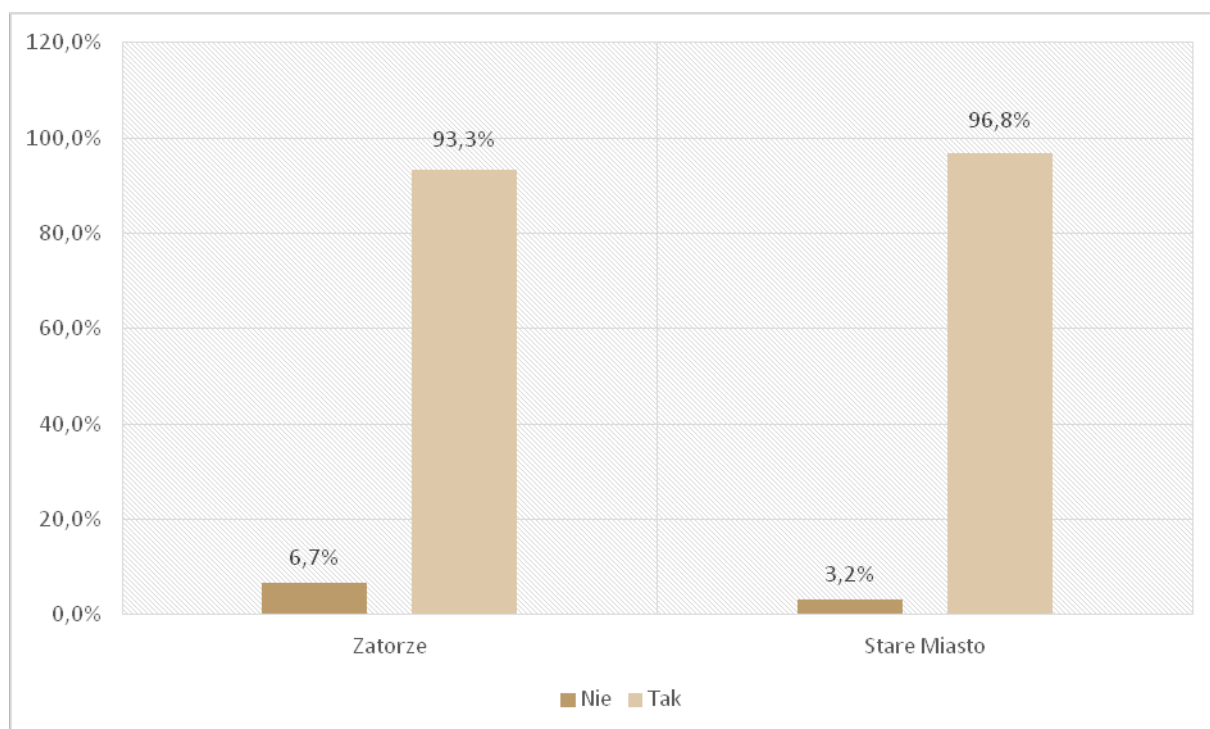
23. Posiadanie własnego telefonu komórkowego

Nieistotny statystycznie okazał się być również związek pomiędzy miejscem zamieszkania badanych dzieci a odpowiedzią na pytanie czy mają swój telefon komórkowy? - $\chi^2(1) = 1,25$; $p = 0,263$; $\phi = 0,077$. Otóż znaczna większość dzieci z obu dzielnic (powyżej 90%) posiada swój własny telefon komórkowy.

Tabela 24

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz swój telefon komórkowy?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy masz swój telefon komórkowy?	Nie	Liczebność	4	5	9
		%	6,7%	3,2%	4,2%
	Tak	Liczebność	56	149	205
		%	93,3%	96,8%	95,8%
Ogółem		Liczebność	60	154	214
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 24. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz swój telefon komórkowy?”.

24. Niebezpieczne miejsca na osiedlu

Na pytanie „Czy jest jakieś niebezpieczne miejsca na Twoim osiedlu, którego Ty lub inni się boją?” blisko 90% badanych dzieci z obu dzielnic odpowiedziało, że nie ma takiego miejsca. Wynik związku badającego zależność między dzielnicą a odpowiedzią na te pytanie jest, więc nieistotny statystycznie - $\chi^2(1) = 0,01$; $p = 0,934$; $\phi = 0,006$.

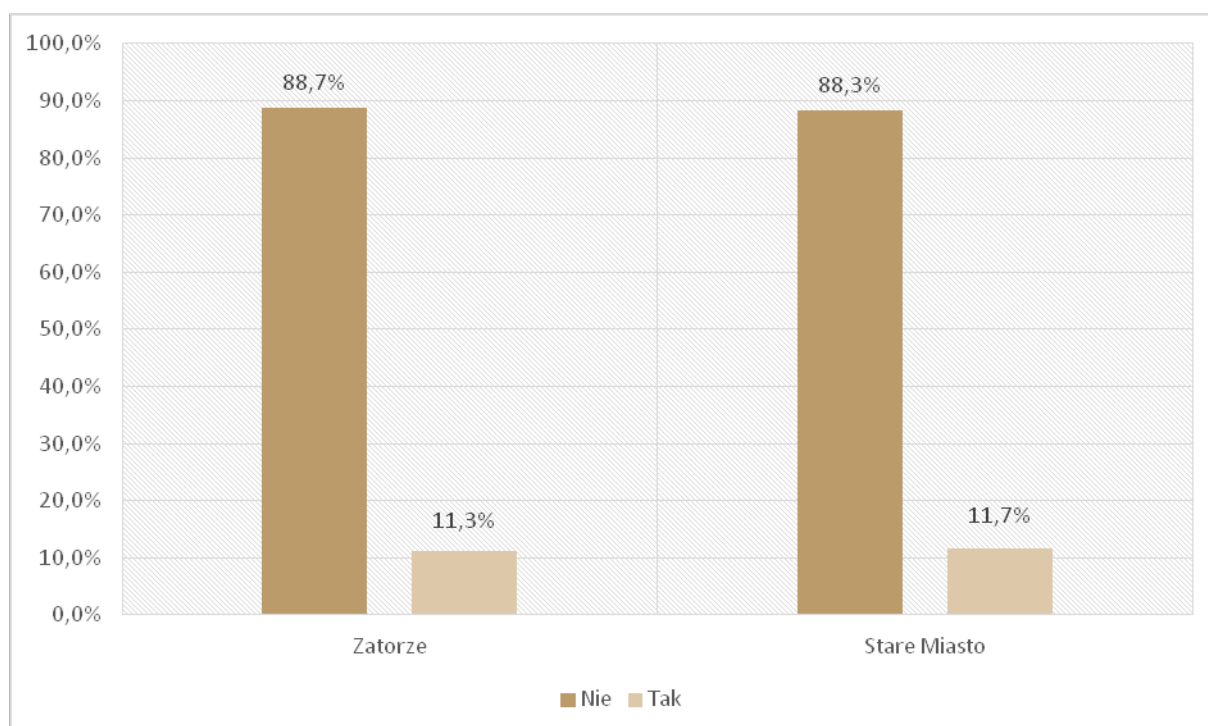
Tabela 25

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy jest jakieś niebezpieczne miejsca na Twoim osiedlu, którego Ty lub inni się boją?”

				osiedle		Ogółem
				Zatorze	Stare Miasto	
Czy jest jakieś niebezpieczne miejsca	Nie	Liczebność	55	136	191	
		%	88,7%	88,3%	88,4%	

na Twoim osiedlu, którego Ty lub inni się boją?	Tak	Liczebność	7	18	25
		%	11,3%	11,7%	11,6%
Ogółem		Liczebność	62	154	216
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 25. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy jest jakieś niebezpieczne miejsca na Twoim osiedlu, którego Ty lub inni się boją?”.

25. Badana młodzież jako świadkowie niebezpiecznej sytuacji na swoim osiedlu

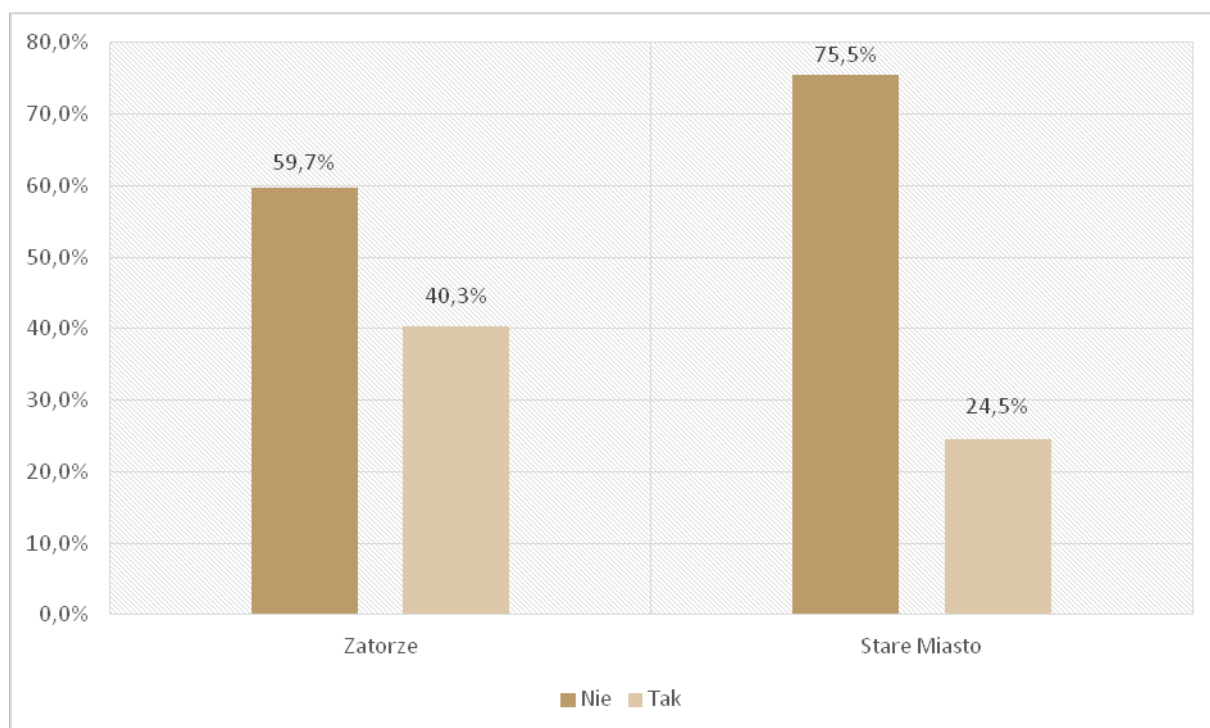
Badane dzieci zapytane o to czy były kiedyś świadkiem jakiejś niebezpiecznej sytuacji na swoim osiedlu odpowiedziały w większości zgodnie, że nie. Natomiast mieszkańcy Zatorza w mniejszym stopniu (59,7%) niż mieszkańcy Starego Miasta (75,5%). Wynik przeprowadzonego testu chi kwadrat okazał się być istotny statystycznie - $\chi^2(1) = 5,37$; $p <$

0,05; $\phi = 0,157$ co oznacza, że w istotny sposób dzieci mieszkający na Zatorzu częściej byli świadkami niebezpiecznych sytuacji w swoim miejscu zamieszkania.

Tabela 26

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy byłeś/aś kiedyś świadkiem jakiejś niebezpiecznej sytuacji na swoim osiedlu?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy byłeś/aś kiedyś świadkiem jakiejś niebezpiecznej sytuacji na swoim osiedlu?	Nie	Liczebność	37	117	154
		%	59,7%	75,5%	71,0%
	Tak	Liczebność	25	38	63
		%	40,3%	24,5%	29,0%
Ogółem		Liczebność	62	155	217
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 26. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy byłeś/aś kiedyś świadkiem jakiejś niebezpiecznej sytuacji na swoim osiedlu?”.

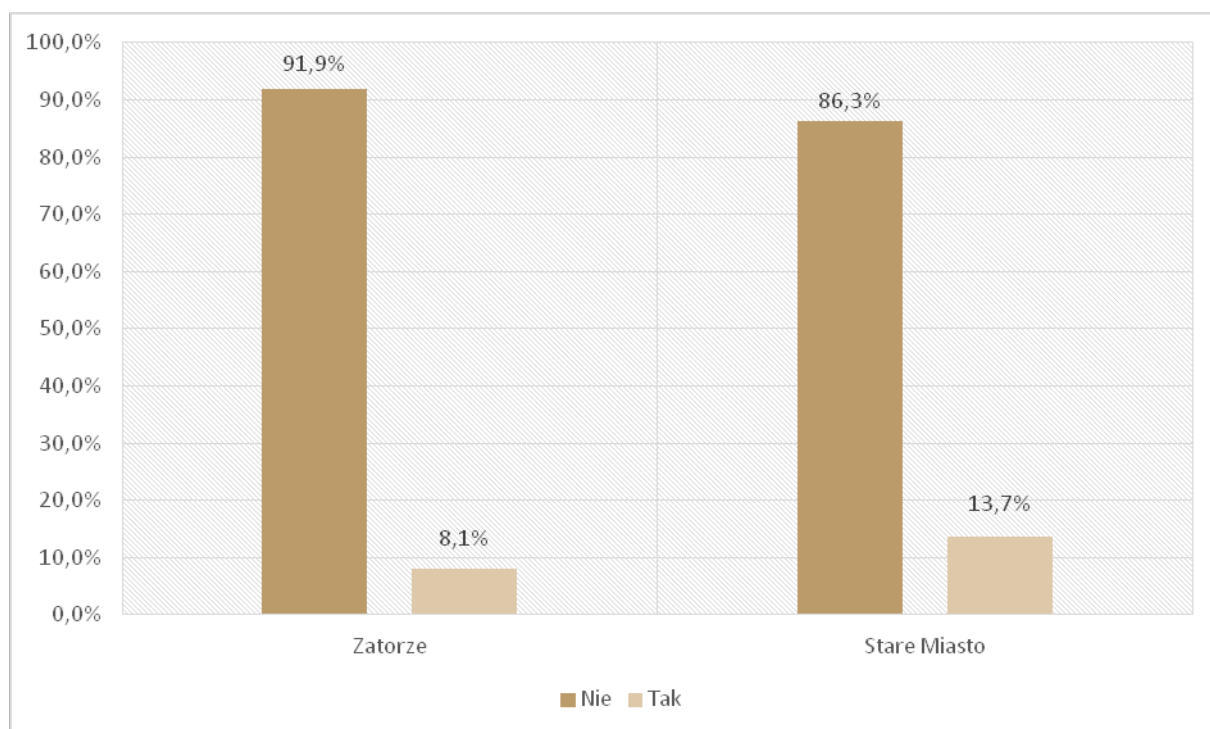
26. Branie udziału w wolontariacie

W kolejnym kroku badane dzieci zostały zapytane o to, czy biorą czasami udział w jakimś wolontariacie? W większości odpowiedziały one, że nie biorą udziału. Pomimo tego, że mieszkańcy Zatorza w niewielkim stopniu częściej nie biorą udziału w wolontariacie (91,9%) niż mieszkańcy Starego Miasta (86,3%) to wynik przeprowadzonego testu chi kwadrat okazał się być nieistotny statystycznie - $\chi^2(1) = 1,33$; $p = 0,249$; $\phi = 0,079$.

Tabela 27

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy bierzesz czasami udział w jakimś wolontariacie?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy bierzesz czasami udział w jakimś wolontariacie?	Nie	Liczebność	57	132	189
		%	91,9%	86,3%	87,9%
	Tak	Liczebność	5	21	26
		%	8,1%	13,7%	12,1%
Ogółem		Liczebność	62	153	215
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 27. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy bierzesz czasami udział w jakimś wolontariacie?”.

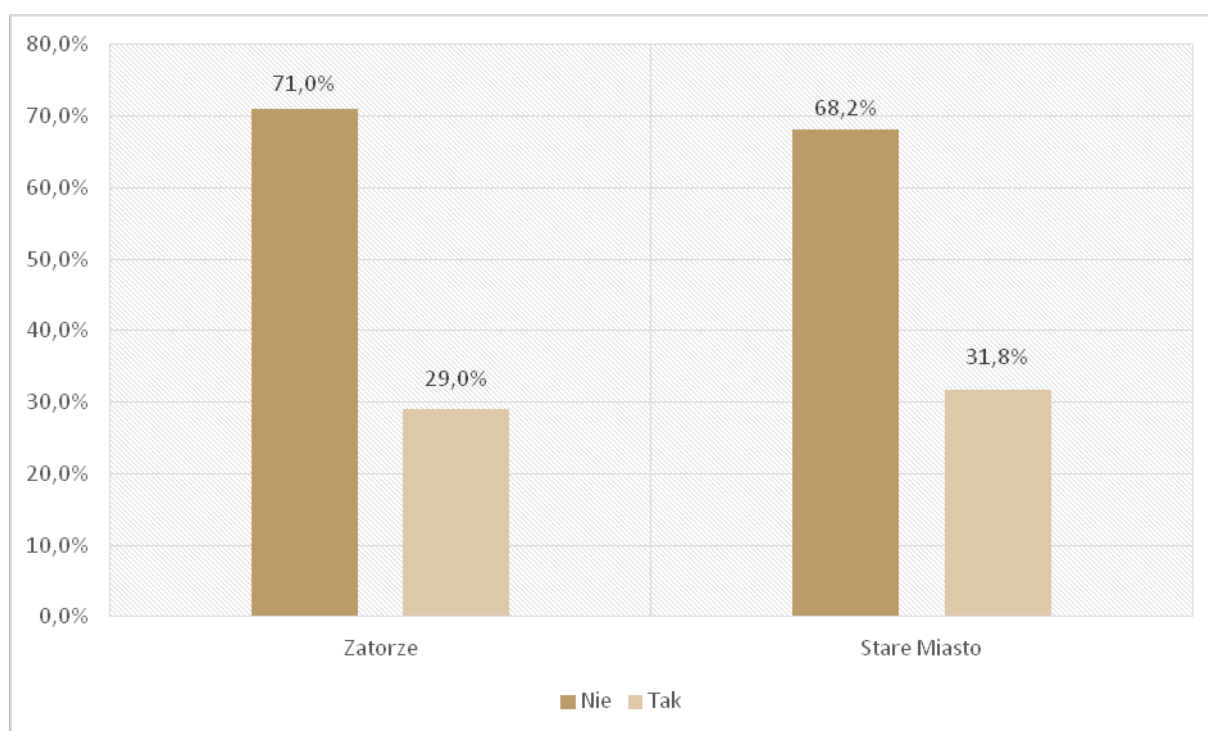
27. Branie udziału w akcjach organizowanych na terenie szkoły

Ponadto dzieci z obu dzielnic nie różniły się również pod względem odpowiedzi na pytanie „Czy bierzesz czasami udział w jakichś akcjach organizowanych na terenie szkoły?”. Niemal zgodnie, bo z różnicą 3%, w większości dzieci zadeklarowały, że nie biorą udziału w takich akcjach. Zaobserwować można niewiele wyższy odsetek dzieci nieaktywnych w akcjach szkolnych mieszkających na Zatorzu (71%) niż na Starym Mieście (68,2%), jednakże jest to związek nieistotny statystycznie - $\chi^2(1) = 0,16$; $p = 0,689$; $\phi = 0,027$.

Tabela 28

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy bierzesz czasami udział w jakichś akcjach organizowanych na terenie szkoły?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy bierzesz czasami udział w jakichś akcjach organizowanych na terenie szkoły?	Nie	Liczebność	44	105	149
		%	71,0%	68,2%	69,0%
	Tak	Liczebność	18	49	67
		%	29,0%	31,8%	31,0%
Ogółem		Liczebność	62	154	216
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 28. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy bierzesz czasami udział w jakichś akcjach organizowanych na terenie szkoły?”.

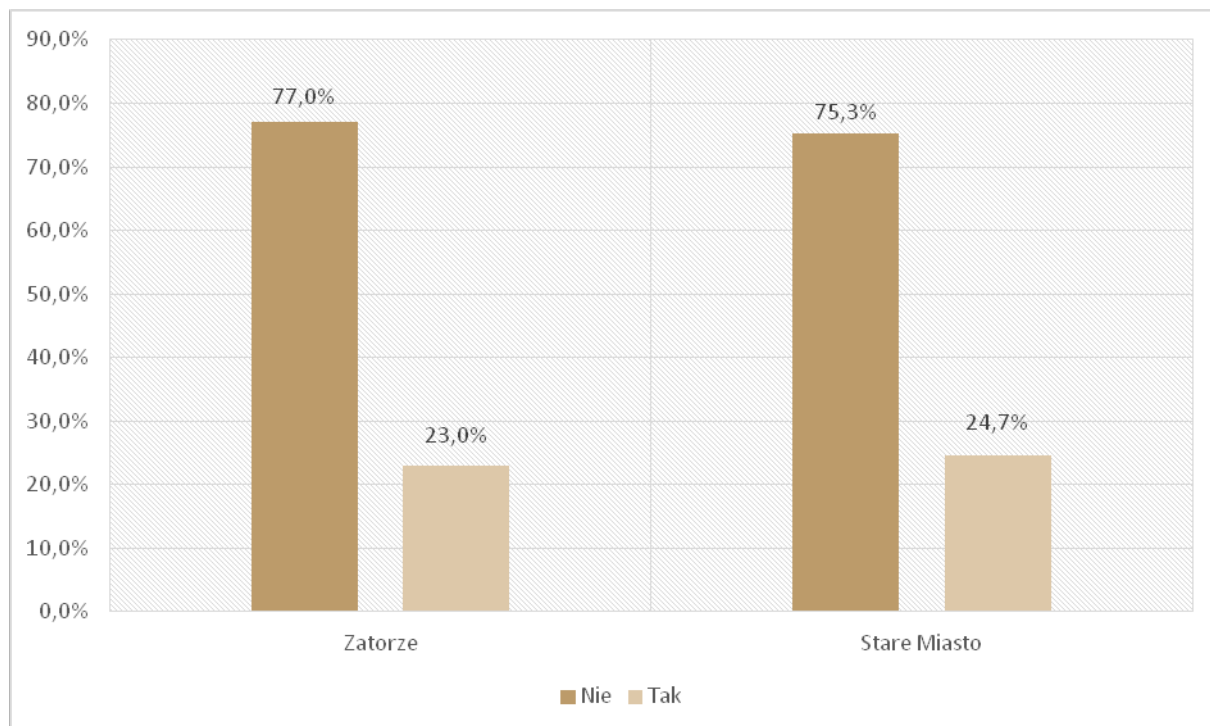
28. Chęć zmiany czegoś w swoim życiu osobistym

Badane dzieci również niezwykle zgodnie udzieliły odpowiedzi przeczące na pytanie dotyczące tego, czy jest coś, co chciałyby zmienić w swoim życiu osobistym? Bez względu na to czy mieszkały na Zatorzu (77%) czy na Starym Mieście (75,3%) dzieci nie chciałyby w większości nic w swoim życiu osobistym zmieniać. Związek pomiędzy dzielnicą a odpowiedzią na te pytanie okazał się być nieistotny statystycznie - $\chi^2(1) = 0,07$; $p = 0,790$; $\phi = 0,018$.

Tabela 29

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy jest coś co chciałbyś/chciałybyś zmienić w swoim życiu osobistym?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy jest coś co chciałbyś/chciałybyś zmienić w swoim życiu osobistym?	Nie	Liczebność	47	116	163
		%	77,0%	75,3%	75,8%
	Tak	Liczebność	14	38	52
		%	23,0%	24,7%	24,2%
Ogółem		Liczebność	61	154	215
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 29. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy jest coś co chciałbyś/chciałabyś zmienić w swoim życiu osobistym?”.

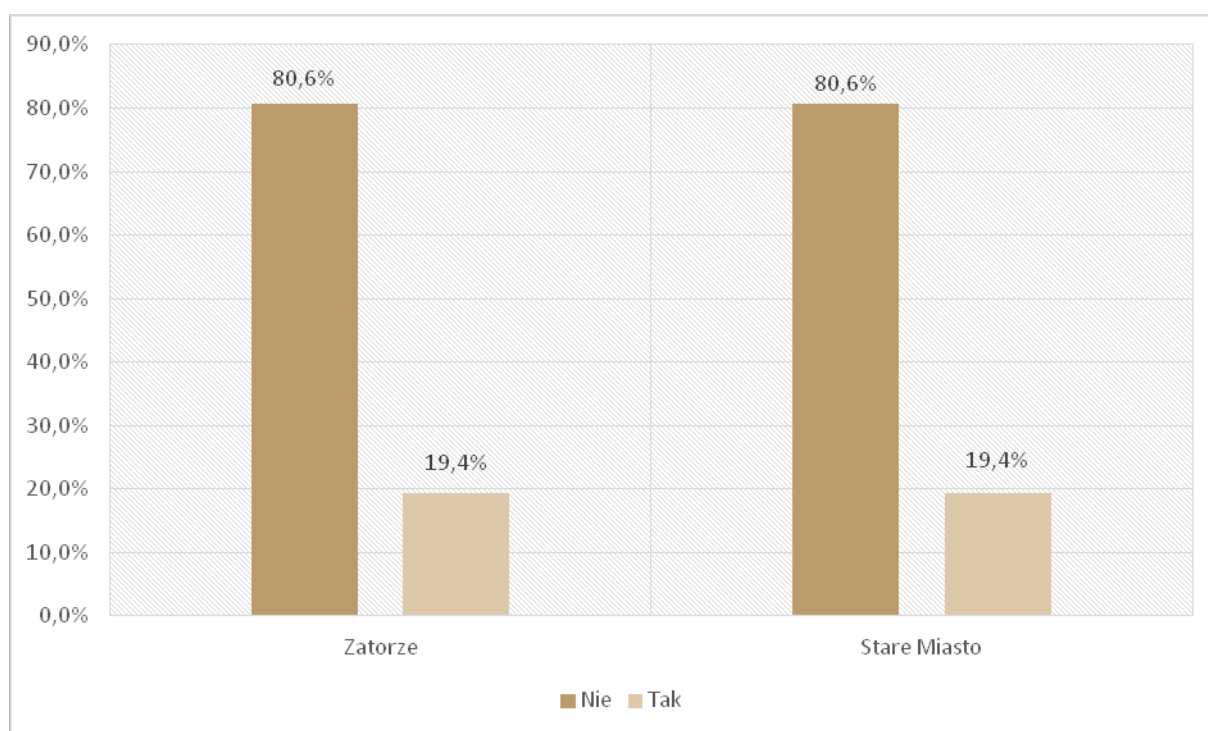
29. Chęć zmiany czegoś w swoim życiu w zakresie stosunków z kolegami i koleżankami

Zupełną zgodność dzieci osiągnęły przy odpowiedzi na pytanie „Czy jest coś co chciałbyś/chciałabyś zmienić w swoim życiu lub stosunkach między kolegami i koleżankami?”. W 80,6% dzieci z obu dzielnic udzieliły odpowiedzi „nie” na zadane im pytanie. W związku z tym wynik przeprowadzonego testu chi kwadrat był nieistotny statystycznie - $\chi^2(1) = <0,001$; $p = 1$; $\phi < 0,001$.

Tabela 30

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy jest coś co chciałbyś/chciałabyś zmienić w stosunkach między kolegami i koleżankami?”

				osiedle		Ogółem
				Zatorze	Stare Miasto	
Czy jest coś co chciałbyś/chciałabyś zmienić w stosunkach między kolegami i koleżankami?	Nie	Liczebność		50	125	175
		%		80,6%	80,6%	80,6%
	Tak	Liczebność		12	30	42
		%		19,4%	19,4%	19,4%
Ogółem			Liczebność	62	155	217
			%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 30. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy jest coś co chciałbyś/chciałabyś zmienić w stosunkach między kolegami i koleżankami?”.

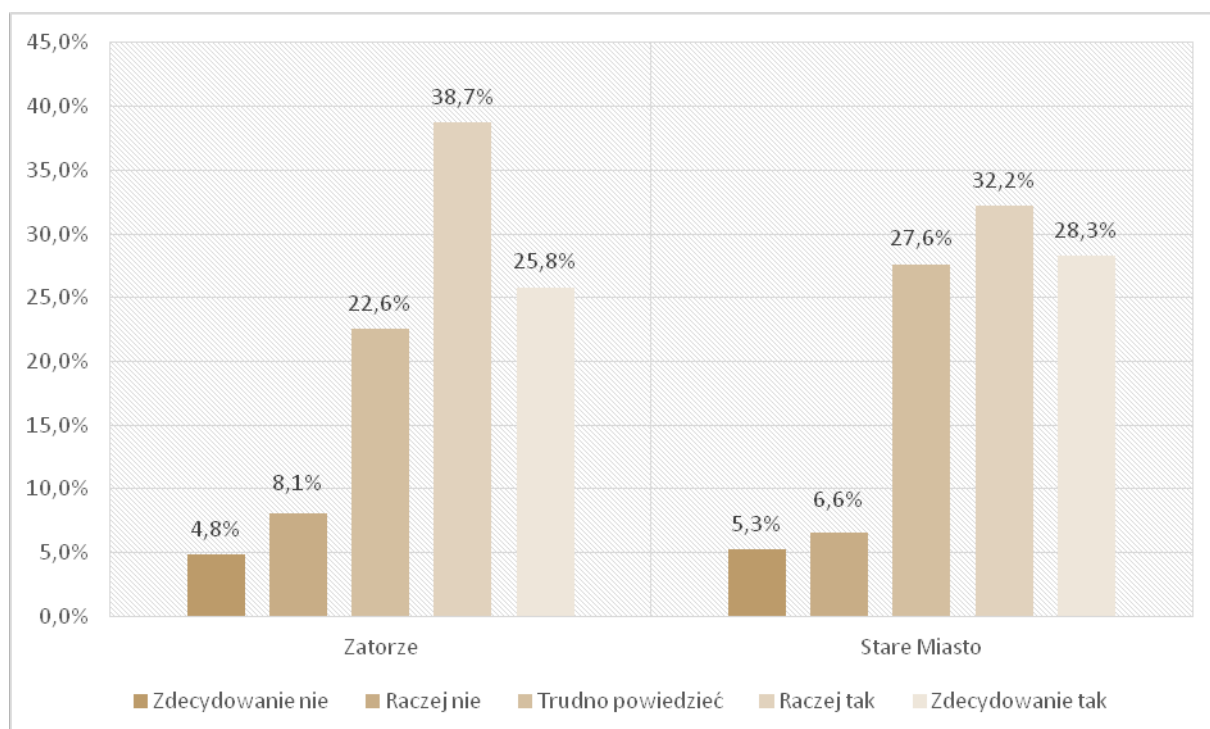
30. Poziom zaufania do wychowawcy w szkole

Następnie, dzieci zostały zapytane czy mają zaufanie do swojego wychowawcy w szkole? Wynik przeprowadzonej analizy okazał się być jednak nieistotny statystycznie - $\chi^2(4) = 1,22$; $p = 0,874$; $V = 0,076$ co oznacza, że brak jest związku pomiędzy poddanymi analizie zmiennymi. Jak wskazują rozkłady procentowe zamieszczone w tabeli poniżej dzieci zgodnie i w większości mają lub raczej mają zaufanie do swojego wychowawcy.

Tabela 31

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz zaufanie do swojego wychowawcy w szkole?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy masz zaufanie do swojego wychowawcy w szkole?	Zdecydowanie nie	Liczebność	3	8	11
		%	4,8%	5,3%	5,1%
	Raczej nie	Liczebność	5	10	15
		%	8,1%	6,6%	7,0%
	Trudno powiedzieć	Liczebność	14	42	56
		%	22,6%	27,6%	26,2%
	Raczej tak	Liczebność	24	49	73
		%	38,7%	32,2%	34,1%
	Zdecydowanie tak	Liczebność	16	43	59
		%	25,8%	28,3%	27,6%
Ogółem	Liczebność	62	152	214	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 31. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy masz zaufanie do swojego wychowawcy w szkole?”.

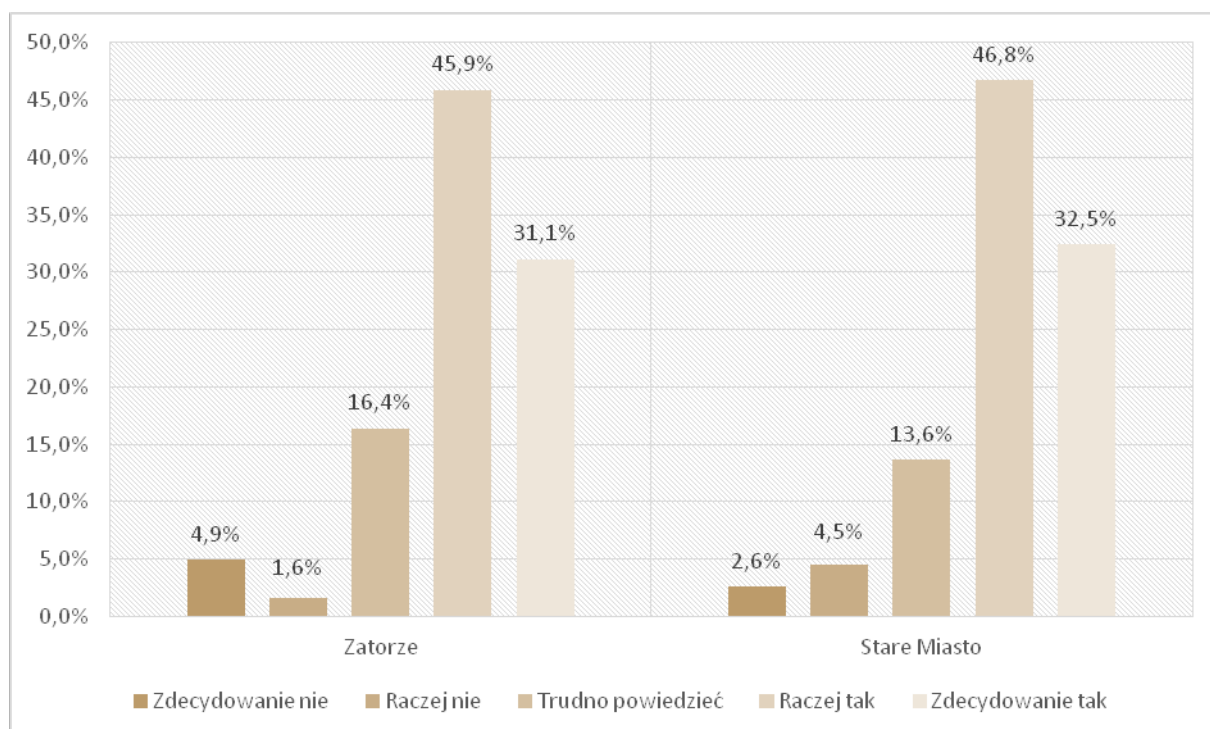
31. Poleganie na wychowawcy w szkole jako osoby pomocnej

Analogiczną zależność do poprzedniej zaobserwowano w przypadku odpowiedzi udzielonych na pytanie „Czy możesz liczyć na pomoc swojego wychowawcy w szkole?”. Podobnie, dzieci mieszkający zarówno na Zatorzu, jak i na Starym Mieście w większości mogą lub raczej mogą liczyć na pomoc swojego wychowawcy. W związku z tym wynik przeprowadzonej analizy jest nieistotny statystycznie, ponieważ brak jest zróżnicowania w odpowiedziach dzieci - $\chi^2(4) = 1,98$; $p = 0,740$; $V = 0,096$.

Tabela 32

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy możesz liczyć na pomoc swojego wychowawcy w szkole?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy możesz liczyć na pomoc swojego wychowawcy w szkole?	Zdecydowanie nie	Liczebność	3	4	7
		%	4,9%	2,6%	3,3%
	Raczej nie	Liczebność	1	7	8
		%	1,6%	4,5%	3,7%
	Trudno powiedzieć	Liczebność	10	21	31
		%	16,4%	13,6%	14,4%
	Raczej tak	Liczebność	28	72	100
		%	45,9%	46,8%	46,5%
	Zdecydowanie tak	Liczebność	19	50	69
		%	31,1%	32,5%	32,1%
Ogółem		Liczebność	61	154	215
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 32. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy możesz liczyć na pomoc swojego wychowawcy w szkole?”.

32. Stosunek do miejsca zamieszkania

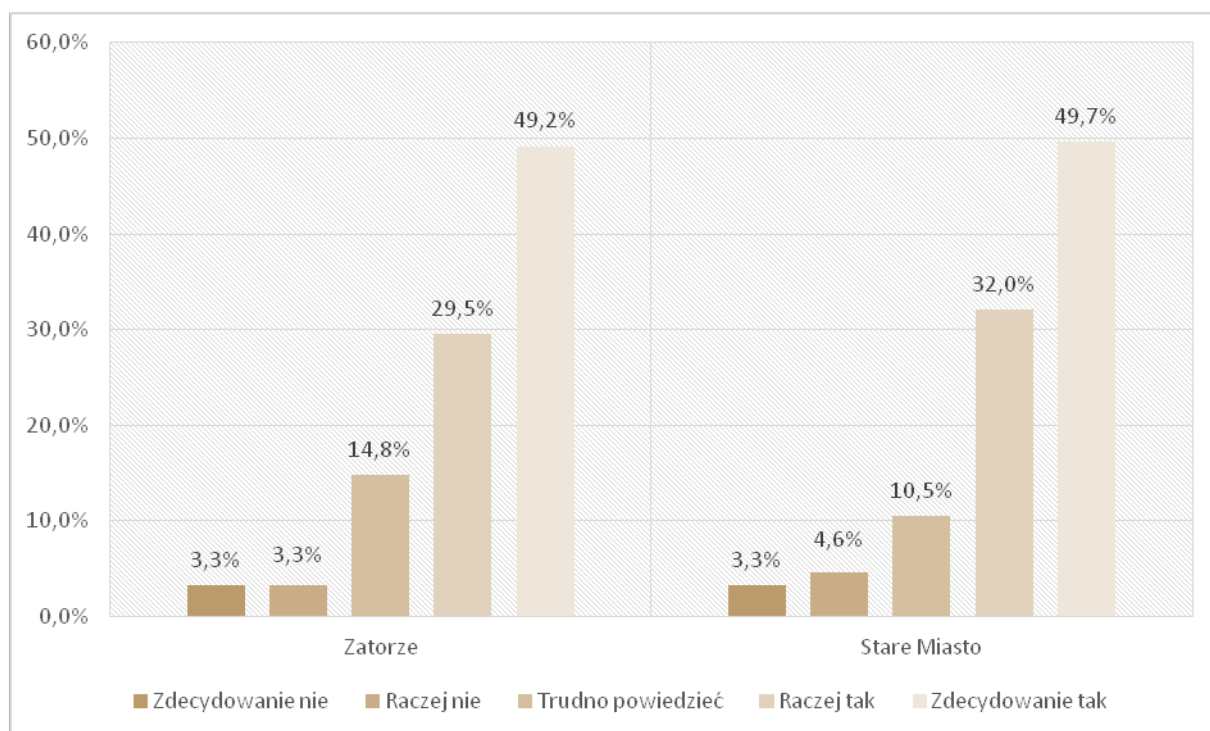
Okazało się również, że badane dzieci bez względu na miejsce zamieszkania w równym stopniu lubią miejsce, w którym mieszkają. Mieszkańcy Zatorza odpowiedzieli w 49,2% „zdecydowanie tak”, przy czym mieszkańcy Starego Miasta udzielili tej odpowiedzi w 49,7%. Z uwagi na brak zróżnicowania odpowiedzi na te pytanie wynik przeprowadzonej analizy okazał się być nieistotny statystycznie - $\chi^2(4) = 0,95$; $p = 0,917$; $V = 0,067$.

Tabela 33

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy lubisz miejsce, w którym mieszkasz?”

	osiedle		Ogółem
	Zatorze	Stare Miasto	

Czy lubisz miejsce, w którym mieszkasz?	Zdecydowanie nie	Liczebność	2	5	7
		%	3,3%	3,3%	3,3%
	Raczej nie	Liczebność	2	7	9
		%	3,3%	4,6%	4,2%
	Trudno powiedzieć	Liczebność	9	16	25
		%	14,8%	10,5%	11,7%
	Raczej tak	Liczebność	18	49	67
		%	29,5%	32,0%	31,3%
	Zdecydowanie tak	Liczebność	30	76	106
		%	49,2%	49,7%	49,5%
Ogółem	Liczebność	61	153	214	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 33. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy lubisz miejsce, w którym mieszkasz?”.

33. Przemoc fizyczna w rodzinie między rodzicami

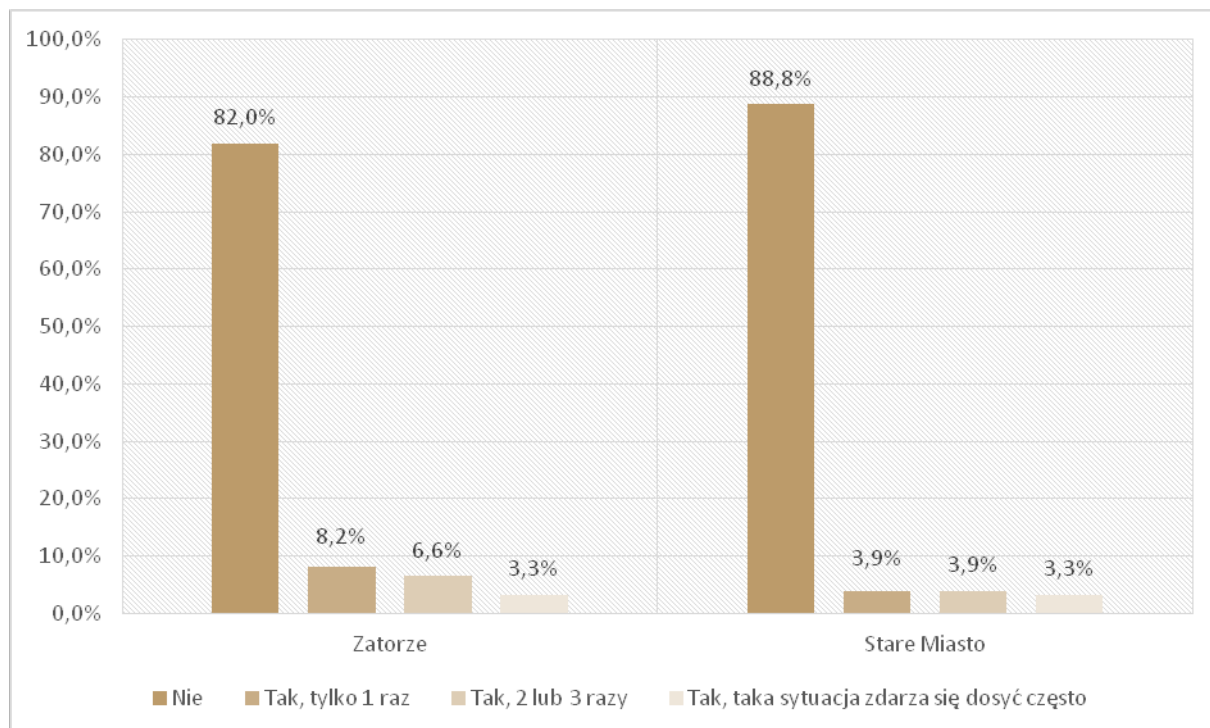
Następnie analizie poddano odpowiedzi na pytanie dotyczące przemocy fizycznej między rodzicami. Znaczna większość (ponad 80%) uczestników badania nigdy nie była

świadkami takiej sytuacji. Sporadycznie (tylko 1 raz) świadkami takiej sytuacji było 8,2% dzieci z Zatorza oraz 3,9% badanych dzieci ze Starego Miasta. Pozostałe odpowiedzi padały bardzo rzadko choć należy zwrócić uwagę na fakt, że do agresji fizycznej dochodzi często zdaniem 3,3% badanych zarówno z jednego jak i drugiego osiedla. Rozkład procentowy między dwoma osiedlami jest bardzo zbliżony - $\chi^2(3) = 2,39$; $p = 0,496$; $V = 0,106$.

Tabela 34

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy kiedyś zdarzyło Ci się, że w Twojej rodzinie doszło do przemocy fizycznej między rodzicami?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy kiedyś zdarzyło Ci się, że w Twojej rodzinie doszło do przemocy fizycznej między rodzicami?	Nie	Liczebność	50	135	185
		%	82,0%	88,8%	86,9%
	Tak, tylko 1 raz	Liczebność	5	6	11
		%	8,2%	3,9%	5,2%
	Tak, 2 lub 3 razy	Liczebność	4	6	10
		%	6,6%	3,9%	4,7%
	Tak, taka sytuacja zdarza się dosyć często	Liczebność	2	5	7
		%	3,3%	3,3%	3,3%
Ogółem		Liczebność	61	152	213
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 34. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy kiedyś zdarzyło Ci się, że w Twojej rodzinie doszło do przemocy fizycznej między rodzicami?”.

34. Przemoc psychiczna w rodzinie między rodzicami

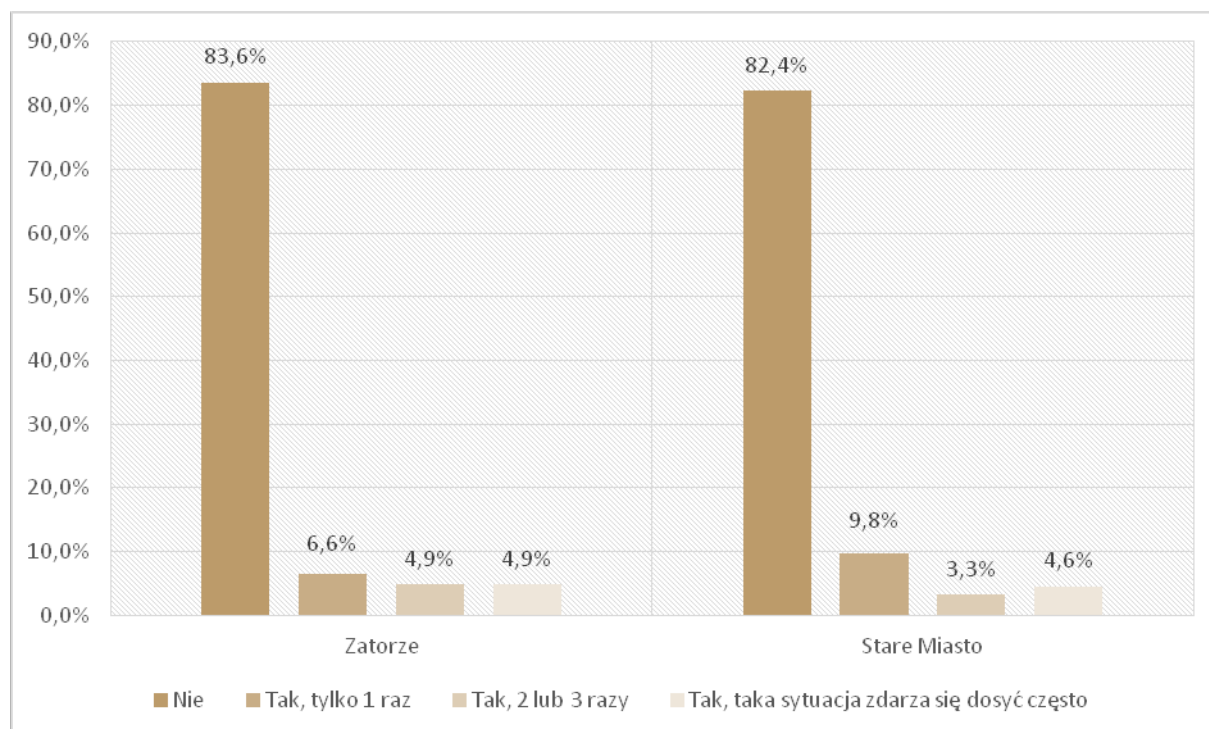
Bardzo podobne wyniki uzyskano w zakresie przemocy psychicznej między rodzicami. Zarówno z rejonu Zatorza jak i Starego miasta bardzo wiele badanych osób (ponad 80%) stwierdziło, że nie było świadkami zdarzenia tego typu. Niewielka część wszystkich respondentów (ok 7% – 10%) deklaruje, że taka sytuacja zdarzyła się ewentualnie tylko jeden raz. Jeszcze mniej osób z obu osiedli deklaruje częstsze występowanie tego typu formy przemocy (2-3 razy lub dosyć często). Różnice w wynikach między badanymi z obu obszarów są marginalne na co wskazuje nieistotny statystycznie wynik przeprowadzonego testu - $\chi^2(3) = 0,86$; $p = 0,836$; $V = 0,063$.

Tabela 35

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy kiedyś zdarzyło Ci się, że w Twojej rodzinie doszło do przemocy psychicznej między rodzicami?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy kiedyś zdarzyło Ci się, że w Twojej rodzinie doszło do przemocy psychicznej między rodzicami?	Nie	Liczebność	51	126	177
		%	83,6%	82,4%	82,7%
	Tak, tylko 1 raz	Liczebność	4	15	19
		%	6,6%	9,8%	8,9%
	Tak, 2 lub 3 razy	Liczebność	3	5	8
		%	4,9%	3,3%	3,7%
	Tak, taka sytuacja zdarza się dosyć często	Liczebność	3	7	10
		%	4,9%	4,6%	4,7%
Ogółem		Liczebność	61	153	214
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 35. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy kiedyś zdarzyło Ci się, że w Twojej rodzinie doszło do przemocy psychicznej między rodzicami?”.

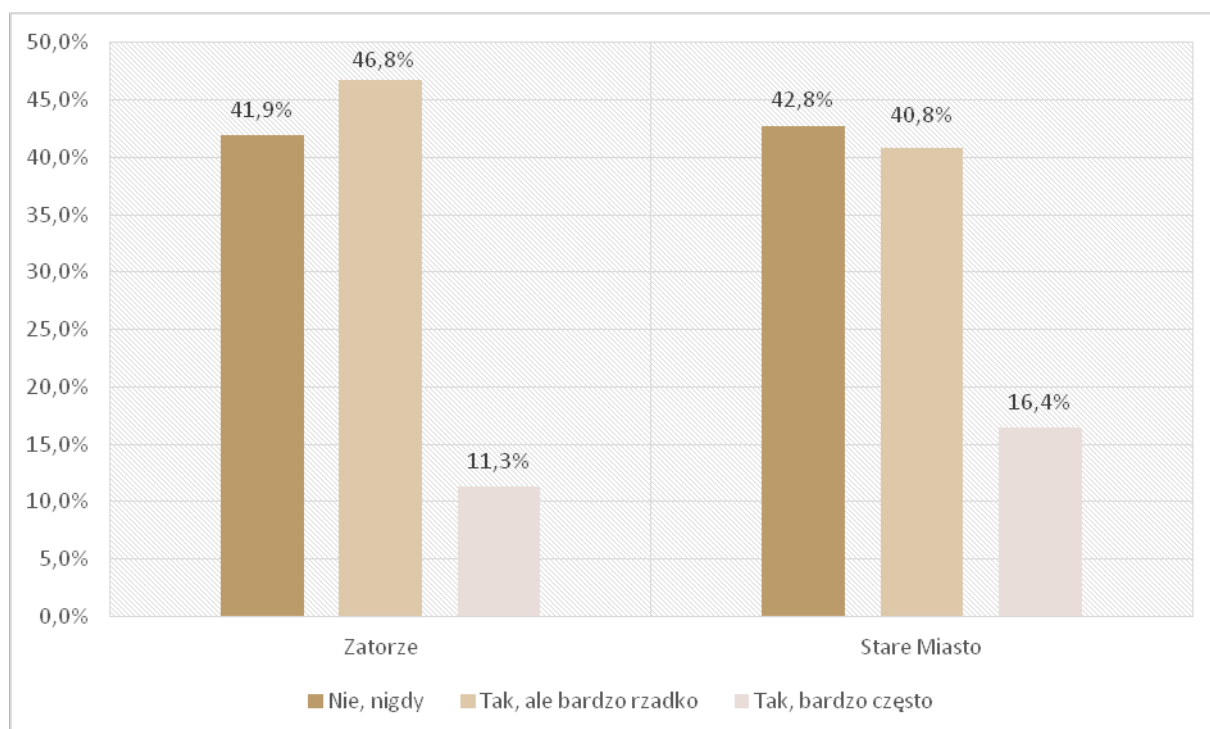
35. Klótnie sąsiadów

Kolejne pytanie zadane osobom ankietowanym dotyczyło tego, czy były one świadkami klótni sąsiadów. Zarówno z obszaru Zatorza jak i Starego miasta niemal połowa badanej młodzieży zadeklarowała, że nigdy nie była świadkiem klótni między sąsiadami (kolejno 41,9% oraz 42,8%). Równie często na obu osiedlach badani byli jednak świadkami takich wydarzeń, ale bardzo rzadko (Zatorze – 46,8%, Stare Miasto – 40,8%). Bardzo często klótnie między sąsiadami obserwowane były z kolei przez 11,3% dzieci z Zatorza oraz 16,4% dzieci ze Starego Miasta. Związek między dwiema analizowanymi zmiennymi jest jednak nieistotny statystycznie, a co za tym idzie brak jest podstaw do uznania, że na jednym z obszarów klótnie między sąsiadami są dostrzegalne istotnie częściej/rzadziej niż na drugim obszarze - $\chi^2(2) = 1,16; p = 0,560; V = 0,074$.

Tabela 36

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy słyszałeś/aś kiedyś jak klóca się Twoi sąsiedzi?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy słyszałeś/aś kiedyś jak klóca się Twoi sąsiedzi?	Nie, nigdy	Liczebność	26	65	91
		%	41,9%	42,8%	42,5%
	Tak, ale bardzo rzadko	Liczebność	29	62	91
		%	46,8%	40,8%	42,5%
	Tak, bardzo często	Liczebność	7	25	32
		%	11,3%	16,4%	15,0%
Ogółem	Liczebność	62	152	214	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 36. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy słyszałeś/aś kiedyś jak kłócą się Twoi sąsiedzi?”.

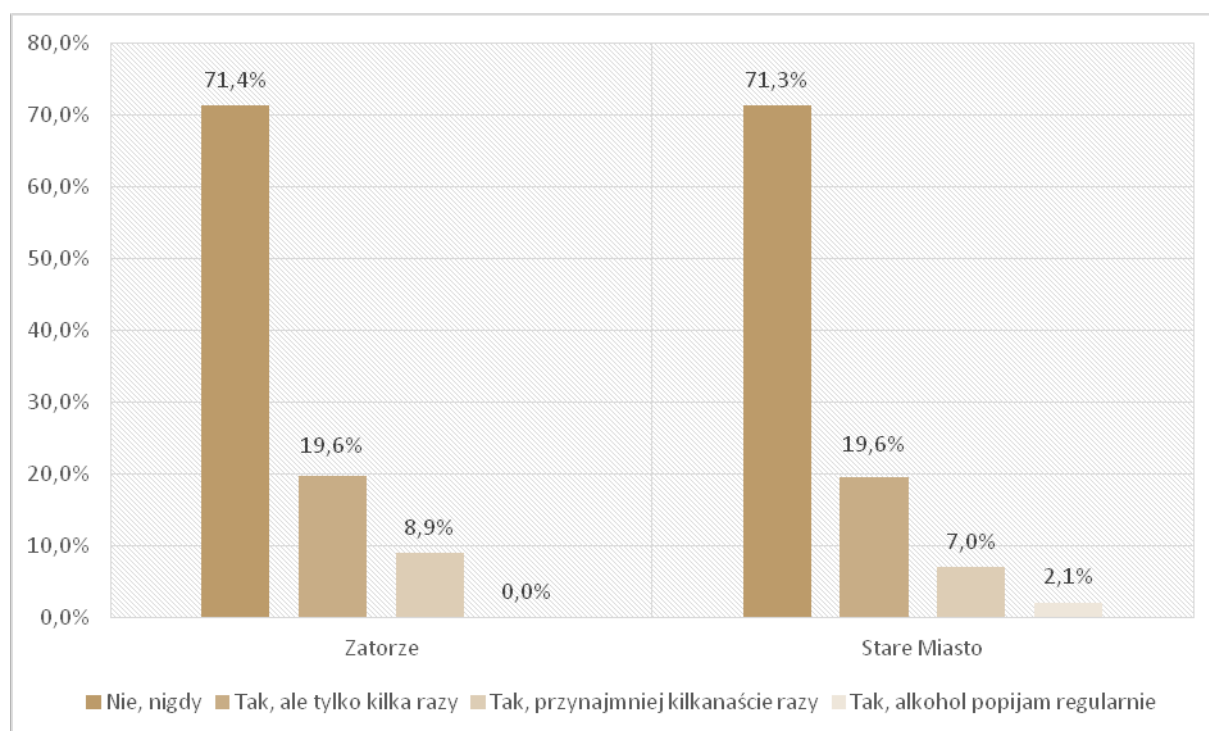
36. Spożywanie alkoholu

W kwestii spożywania alkoholu badana młodzież z obu osiedli w znacznej większości deklaruje, że nigdy nie miało to miejsca (ok 71%). Do spróbowania alkoholu kilka razy przyznaje się 19,6% badanej młodzieży zarówno z Zatorza jak i Starego Miasta. Więcej razy (kilkanaście) alkohol spożyło 8,9% dzieci z Zatorza oraz 7% ze Starego Miasta. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że z pierwszego obszaru żaden badany nie stwierdził, że alkohol popija regularnie przy czym odpowiedzi takiej udzieliło 2,1% osób z rejonu Starego Miasta. Proporcje w obu obszarach są jednak bardzo zbliżonej do siebie - $\chi^2(3) = 1,38$; $p = 0,711$; $V = 0,083$.

Tabela 37

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy zdarzyło Ci się pić alkohol?”

		osiedle			Ogółem
		Zatorze	Stare Miasto		
Czy zdarzyło Ci się pić alkohol?	Nie, nigdy	Liczebność	40	102	142
		%	71,4%	71,3%	71,4%
	Tak, ale tylko kilka razy	Liczebność	11	28	39
		%	19,6%	19,6%	19,6%
	Tak, przynajmniej kilkanaście razy	Liczebność	5	10	15
		%	8,9%	7,0%	7,5%
	Tak, alkohol pijam regularnie	Liczebność	0	3	3
		%	0,0%	2,1%	1,5%
Ogółem	Liczebność	56	143	199	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 37. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy zdarzyło Ci się pić alkohol?”.

37. Uprawianie seksu

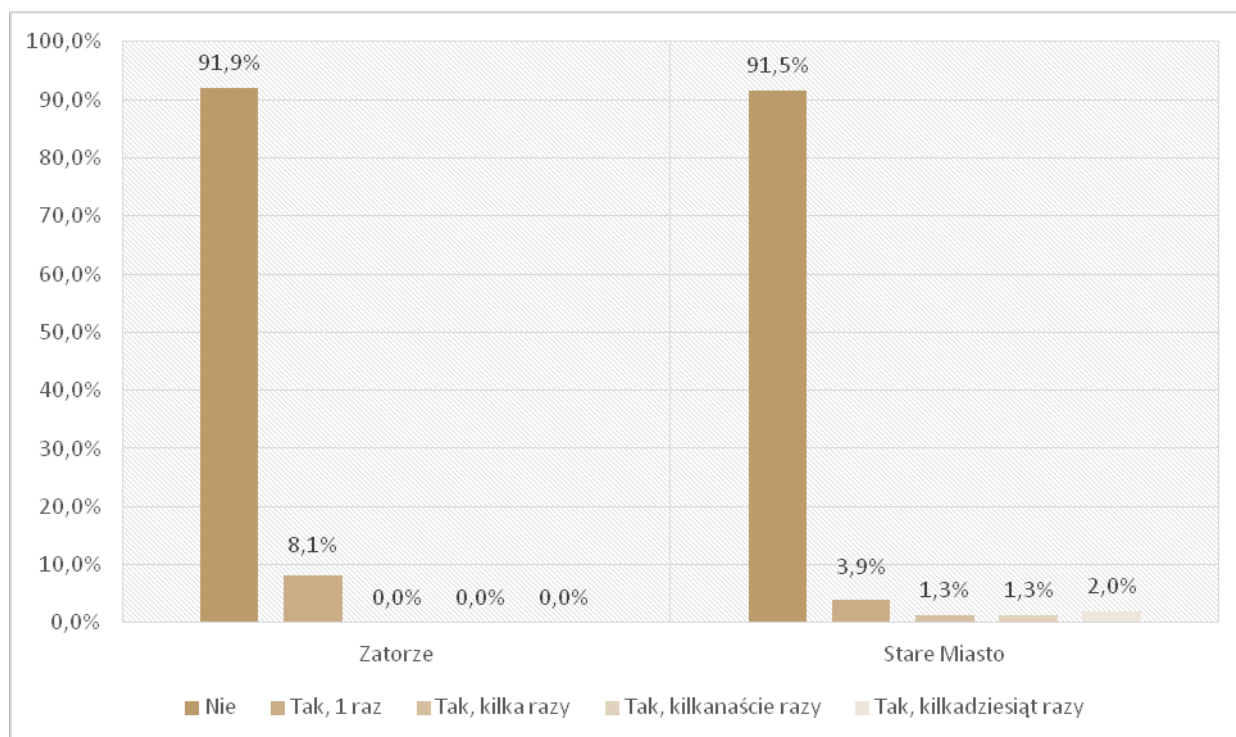
W kolejnym kroku analizie poddane zostały odpowiedzi dotyczące odbycia kiedykolwiek stosunku płciowego przez badaną młodzież. Wyniki z rejonu Zatorza pokazują, że aż 91,9% osób nie uprawiało jeszcze seksu. Z kolei pozostała część badanych (8,1%) przeżyła swój „pierwszy raz” i był to tylko jednorazowe wydarzenie. Równie dużo badanych z obszaru Starego Miasta nigdy nie uprawiało seksu (91,5%). Młodzież z tego osiedla deklaruje jednak, że uprawiało seks 1 raz (3,9%), kilka lub kilkanaście razy (kolejno 1,3%) oraz 2% nawet kilkadziesiąt razy. W tym wypadku również proporcje odpowiedzi są podobne na obu osiedlach - $\chi^2(4) = 4,32; p = 0,365; V = 0,142$.

Tabela 38

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy kiedykolwiek uprawiałeś/aś seks?”

		osiedle			Ogółem
		Zatorze	Stare Miasto		
Czy kiedykolwiek uprawiałeś/aś seks?	Nie	Liczebność	57	140	197
		%	91,9%	91,5%	91,6%
	Tak, 1 raz	Liczebność	5	6	11
		%	8,1%	3,9%	5,1%
	Tak, kilka razy	Liczebność	0	2	2
		%	0,0%	1,3%	,9%
	Tak, kilkanaście razy	Liczebność	0	2	2
		%	0,0%	1,3%	,9%
	Tak, kilkadziesiąt razy	Liczebność	0	3	3
		%	0,0%	2,0%	1,4%

Ogółem	Liczebność	62	153	215
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 38. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy kiedykolwiek uprawiałeś/aś seks?”.

38. Oglądanie treści pornograficznych/erotycznych na nośnikach elektronicznych

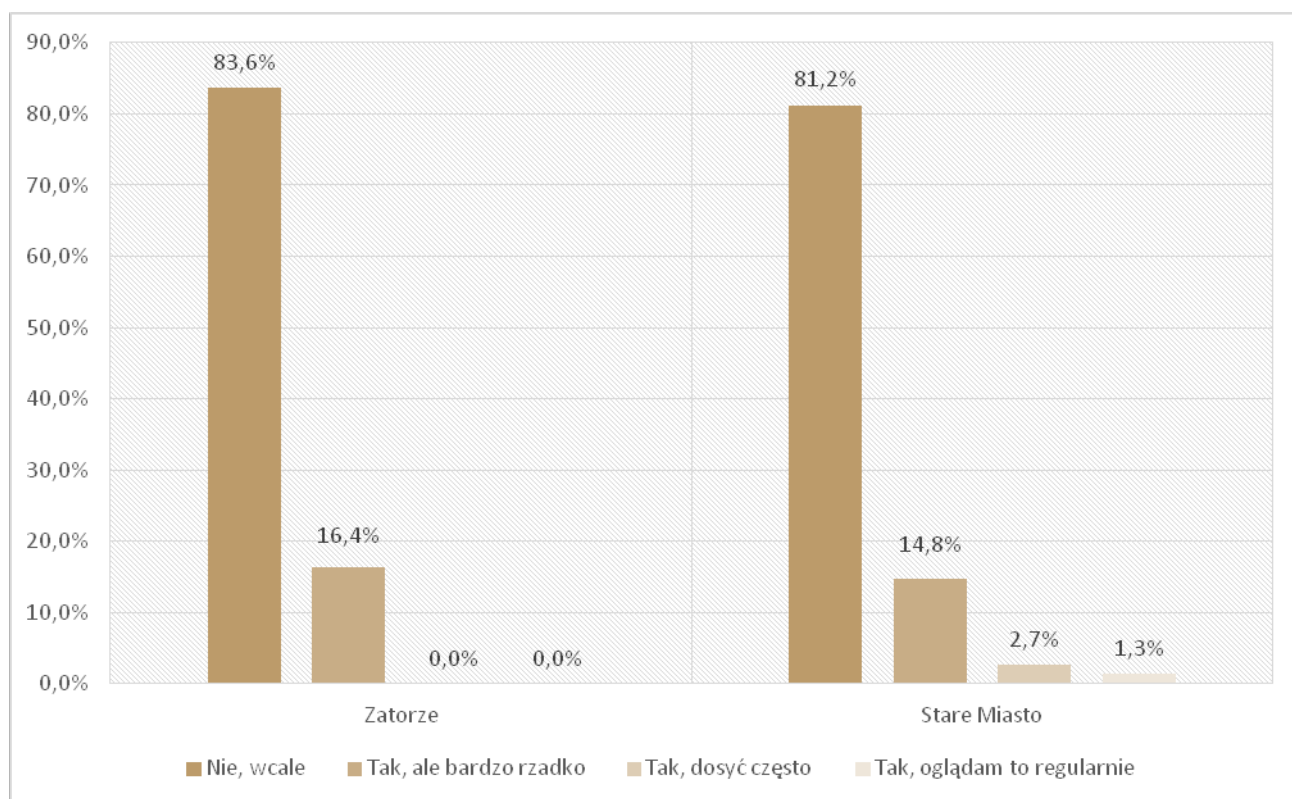
W przypadku analizy pytania dotyczącego treści pornograficznych oglądanych na komputerze lub w telefonie komórkowym kolegów/koleżanek uzyskane rezultaty wskazują na to, że ponad 80% osób z obu osiedli wcale ich nie ogląda. Niewiele ponad 15% przyznaje się do ich oglądania, ale bardzo rzadko. Wśród badanych z Zatorza nikt nie zaznaczył pozostałych odpowiedzi wskazujących na częstsze oglądanie treści pornograficznych lub erotycznych. W grupie osób zamieszkujących rejony Starego Miasta 2,7% zaznaczyło

odpowieź „tak, dosyć często” z kolei tylko 1,3% (2 osoby) przyznało się do regularnego oglądania treści tego typu. W tym wypadku również związek między rodzajem osiedla, z którego pochodziły badane osoby nie koreluje z częstotliwością udzielania kolejnych odpowiedzi na zadane pytanie - $\chi^2(3) = 2,56$; $p = 0,464$; $V = 0,110$

Tabela 39

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy zdarzyło Ci się oglądać filmy pornograficzne lub erotyczne na komputerze Twoim lub kolegi/koleżanki, albo w telefonie komórkowym?”

		osiedle			Ogółem
		Zatorze	Stare Miasto		
Czy zdarzyło Ci się oglądać filmy pornograficzne lub erotyczne na komputerze Twoim lub kolegi/koleżanki, albo w telefonie komórkowym?	Nie, wcale	Liczebność	51	121	172
		%	83,6%	81,2%	81,9%
	Tak, ale bardzo rzadko	Liczebność	10	22	32
		%	16,4%	14,8%	15,2%
	Tak, dosyć często	Liczebność	0	4	4
		%	0,0%	2,7%	1,9%
	Tak, oglądam to regularnie	Liczebność	0	2	2
		%	0,0%	1,3%	1,0%
Ogółem	Liczebność	61	149	210	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 39. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy zdarzyło Ci się oglądać filmy pornograficzne lub erotyczne na komputerze Twoim lub kolegi/koleżanki, albo w telefonie komórkowym?”.

39. Zażywanie tzw. „dopalaczy”

Badane osoby spytano również czy korzystały lub korzystają z tzw. „dopalaczy”. W obu porównywanych grupach odpowiedź „nie, nigdy” zaznaczyło ponad 90% osób. Wśród mieszkańców Starego Miasta było to aż 98,7% czyli niemal wszyscy uczestnicy badania. Porównywane odsetki są jednak istotnie zróżnicowane choć bardzo mało badanych osób z

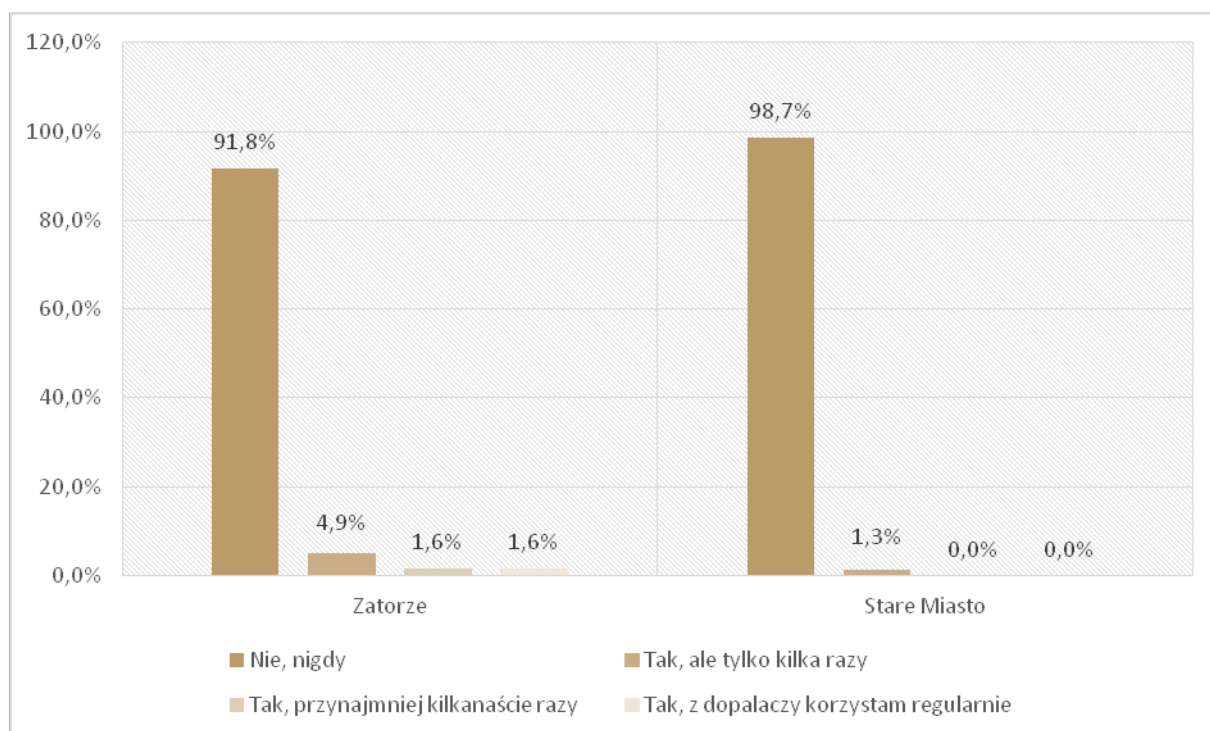

Zatorza zaznaczyło pozostałe odpowiedzi - $\chi^2(3) = 7,48$; $p = 0,058$; $V = 0,188$. Obserwowany efekt jest istotny na tak zwanym poziomie tendencji statystycznej co oznacza, że są pewne podstawy do tego by z dużą dozą ostrożności uznać, że w całej populacji, o której wnioskujemy prawdopodobnie młodzież z Zatorza ma większą styczność z tymi środkami odurzającymi w porównaniu do młodzieży z rejonu Starego Miasta. Efekt ten jest jednak bardzo słaby.

Tabela 40

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy korzystałeś/aś kiedyś z dopalaczy?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy korzystałeś/aś kiedyś z dopalaczy?	Nie, nigdy	Liczebność	56	148	204
		%	91,8%	98,7%	96,7%
	Tak, ale tylko kilka razy	Liczebność	3	2	5
		%	4,9%	1,3%	2,4%
	Tak, przynajmniej kilkanaście razy	Liczebność	1	0	1
		%	1,6%	0,0%	,5%
	Tak, z dopalaczy korzystam regularnie	Liczebność	1	0	1
		%	1,6%	0,0%	,5%
Ogółem	Liczebność	61	150	211	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 40. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy korzystałeś/aś kiedyś z dopalaczy?”.

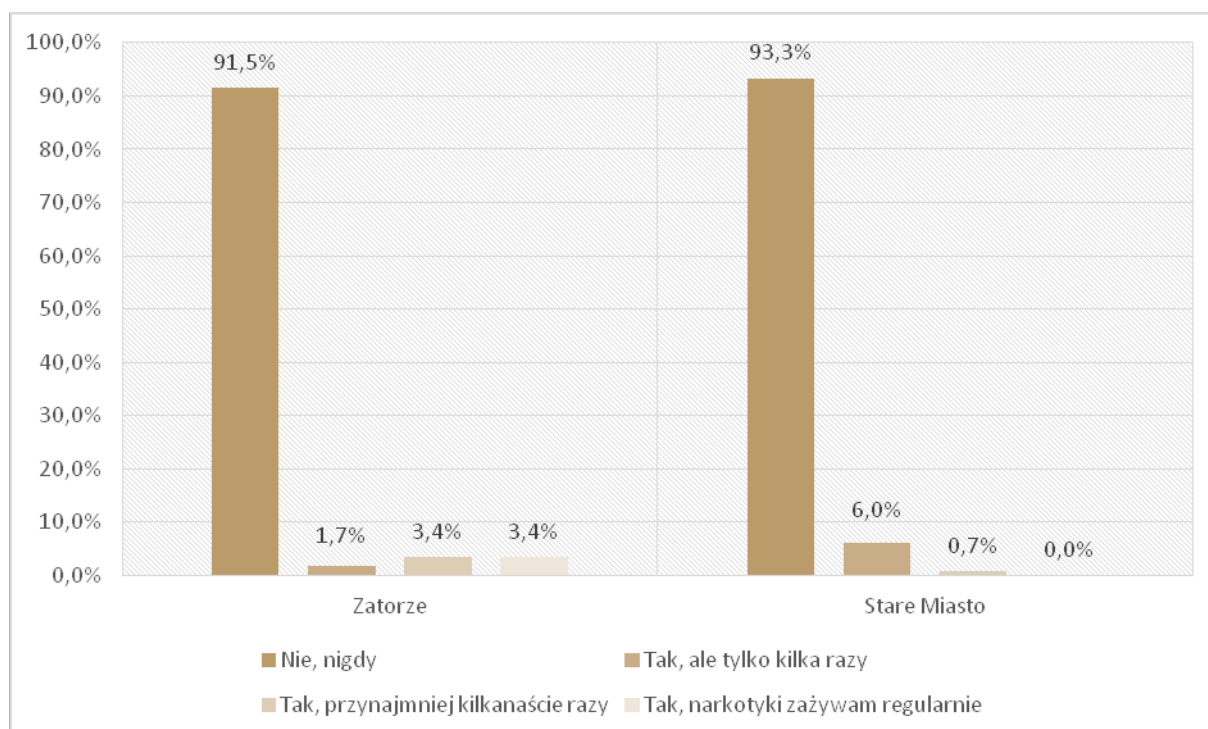
40. Zażywanie narkotyków

W zakresie klasyczny narkotyków jak marihuana, kokaina czy amfetamina również ponad 90% badanych respondentów przyznało, że nigdy nie miało z nimi do czynienia. Znaczna mniejszość zarówno z Zatorza jak i Starego Miasta deklaruje częstszy kontakt. W grupie osób z Zatorza łącznie aż 6,8% wszystkich osób przyznało, że zażywało narkotyki kilkanaście razy lub zażywa je regularnie. Związek między odpowiedzią na pytanie a miejscem zamieszkania nie jest istotny statystycznie - $\chi^2(3) = 5,23$; $p = 0,211$; $V = 0,171$.

Tabela 41

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy korzystałeś/aś kiedyś z klasycznych narkotyków jak marihuana, kokaina lub amfetamina?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy korzystałeś/aś kiedyś z klasycznych narkotyków marihuana, kokaina lub amfetamina?	Nie, nigdy	Liczebność	54	140	194
		%	91,5%	93,3%	92,8%
	Tak, ale tylko kilka razy	Liczebność	1	9	10
		%	1,7%	6,0%	4,8%
	Tak, przynajmniej kilkanaście razy	Liczebność	2	1	3
		%	3,4%	,7%	1,4%
	Tak, narkotyki zażywam regularnie	Liczebność	2	0	2
		%	3,4%	0,0%	1,0%
Ogółem	Liczebność	59	150	209	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 41. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy korzystałeś/aś kiedyś z klasycznych narkotyków jak marihuana, kokaina lub amfetamina?”.

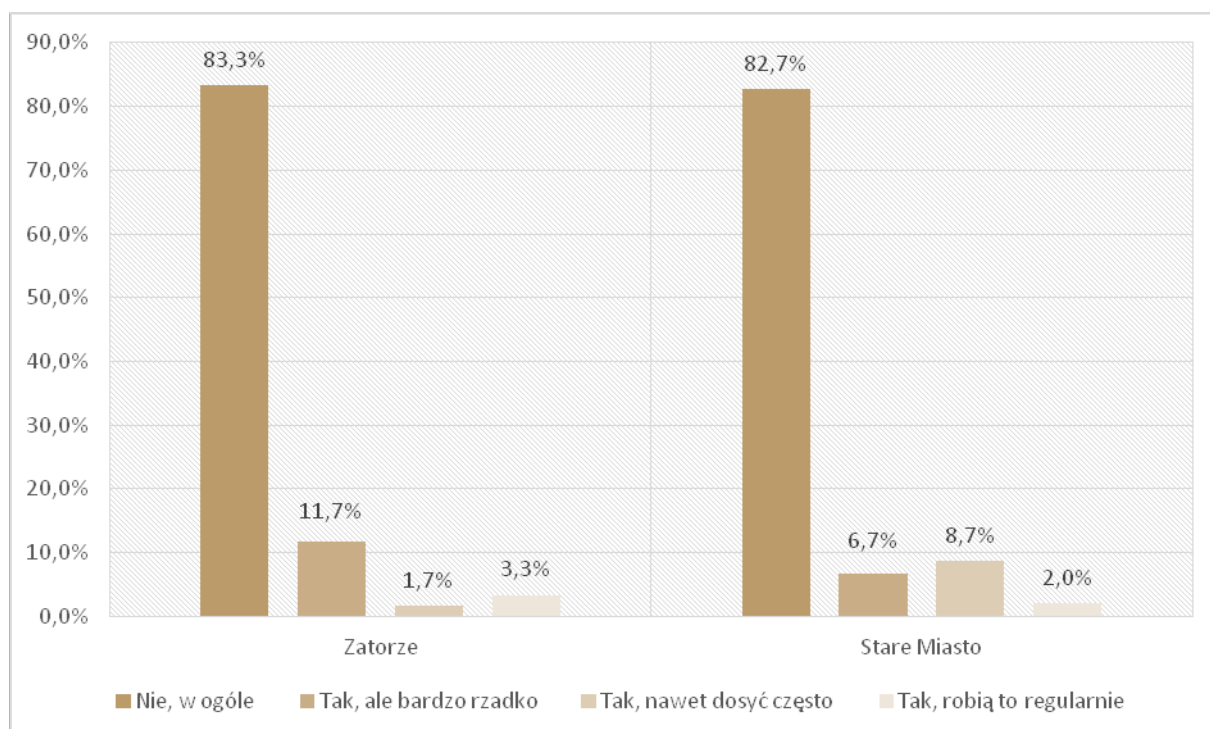
41. Zażywanie narkotyków lub dopalaczy przez kolegów badanych osób

W przypadku pytania związanego z zażywaniem dopalaczy lub narkotyków przez kolegów badanych osób również większość uczestników badania (ponad 80%) stwierdza, że nie robią tego. Jednakże 11,7% badanych z Zatorza oraz 6,7% ze starego miasta deklaruje, że koledzy zażywają środki odurzające, ale bardzo rzadko. Kolejno 1,7% i 3,3% badanych z Zatorza oraz 8,7% i 2% ze Starego Miasta stwierdza, że koledzy zażywają narkotyki/dopalacze dosyć często lub nawet regularnie. Stosunek udzielanych odpowiedzi w grupie badanych z obu osiedli jest jednak bardzo zbliżony - $\chi^2(3) = 4,80$; $p = 0,187$; $V = 0,151$

Tabela 42

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy Twoi koledzy korzystają z dopalaczy lub zażywają narkotyki?”

		osiedle			Ogółem
		Zatorze	Stare Miasto		
Czy Twoi koledzy korzystają z dopalaczy lub zażywają narkotyki?	Nie, w ogóle	Liczebność	50	124	174
		%	83,3%	82,7%	82,9%
	Tak, ale bardzo rzadko	Liczebność	7	10	17
		%	11,7%	6,7%	8,1%
	Tak, nawet dosyć często	Liczebność	1	13	14
		%	1,7%	8,7%	6,7%
	Tak, robią to regularnie	Liczebność	2	3	5
		%	3,3%	2,0%	2,4%
Ogółem	Liczebność	60	150	210	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 42. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy Twoi koledzy korzystają z dopalaczy lub zażywają narkotyki?”.

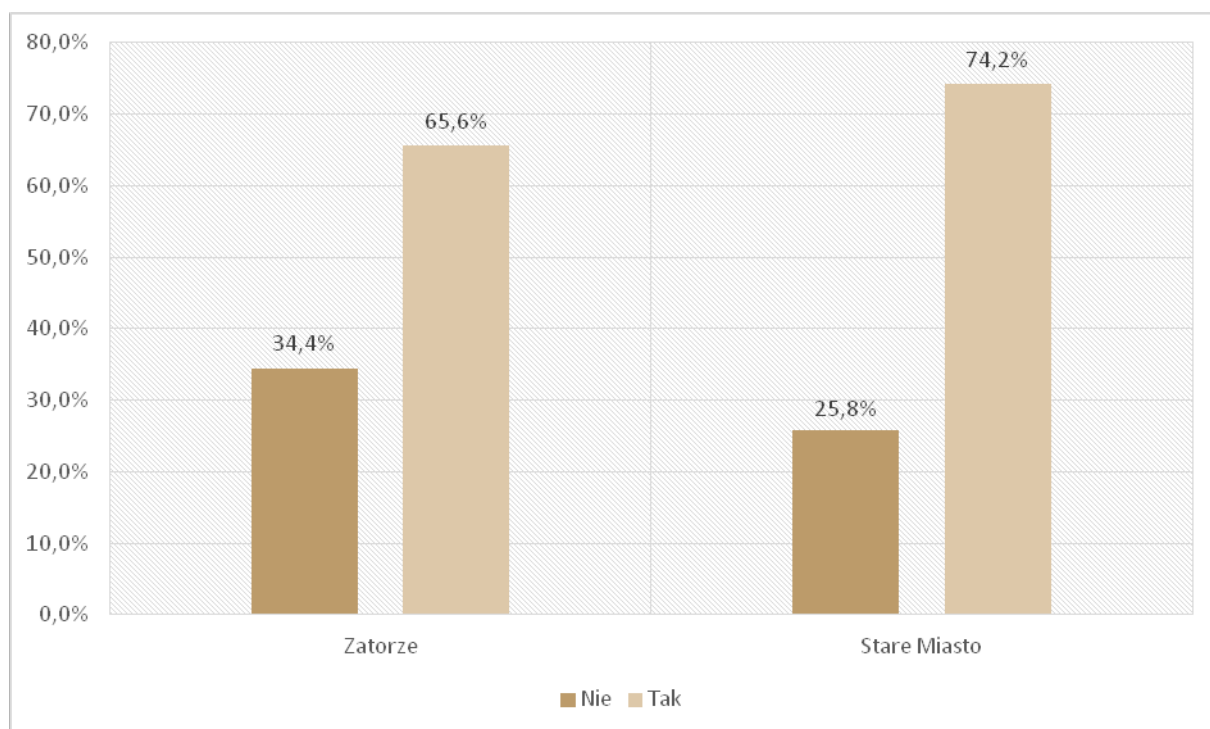
42. Uprawianie sportu przez badaną młodzież

W kolejnym kroku spytano ankietowane osoby, czy uprawiają jakikolwiek sport. Uzyskane wyniki pokazują, że odpowiedzi „tak” udzieliła większość zarówno wśród badanych z Zatorza (65,6%) jak i Starego Miasta (74,2%). Co prawda różnica w proporcjach jest widoczna lecz jest ona nieistotna statystycznie, a co za tym idzie, brak jest podstaw do uznania, że na jednym z tych osiedli badana młodzież jest bardziej skłonna do uprawiania sportu - $\chi^2(1) = 1,58; p = 0,365; phi = 0,086$

Tabela 43

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy uprawiasz jakiś sport?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy uprawiasz jakiś sport?	Nie	Liczebność	21	39	60
		%	34,4%	25,8%	28,3%
	Tak	Liczebność	40	112	152
		%	65,6%	74,2%	71,7%
Ogółem		Liczebność	61	151	212
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Rysunek 43. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy uprawiasz jakiś sport?”.

43. Preferencje dotyczące formy i miejsca spędzania wolnego czasu

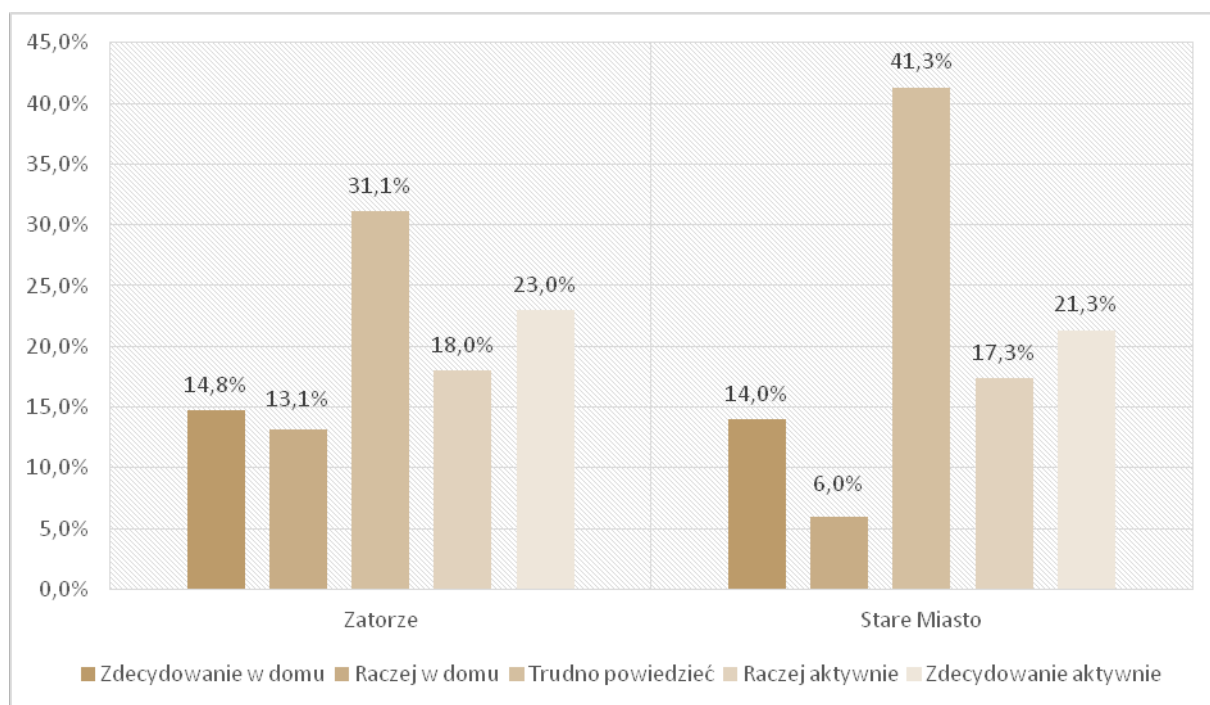
W ostatnim punkcie zadano pytanie o to, czy wolny czas badane dzieci chętniej spędzają w domu czy aktywnie na dworze lub hali sportowej. Zarówno w grupie osób z Zatorza jak i Starego Miasta dostrzec można wyraźną dominację odpowiedzi wskazujących na brak zdecydowania (kolejno 31,3% oraz 41,3%). Pozostałe proporcje w obu grupach wskazują na to, że badana młodzież jest bardziej skłonna do spędzania wolnego czasu w sposób aktywny niż pasywny. Odpowiedzi pochodzące z obu grup są do siebie zbliżone - $\chi^2(4) = 3,98$; $p = 0,409$; $V = 0,137$.

Tabela 44

Związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy wolisz spędzać czas aktywnie na dworze lub uprawiając jakiś sport w hali sportowej czy w domu?”

			osiedle		Ogółem
			Zatorze	Stare Miasto	
Czy wolisz spędzać czas aktywnie na dworze lub uprawiając jakiś sport w hali sportowej czy w domu?	Zdecydowanie w domu	Liczebność	9	21	30
		%	14,8%	14,0%	14,2%
	Raczej w domu	Liczebność	8	9	17
		%	13,1%	6,0%	8,1%
	Trudno powiedzieć	Liczebność	19	62	81
		%	31,1%	41,3%	38,4%
	Raczej aktywnie	Liczebność	11	26	37
		%	18,0%	17,3%	17,5%
	Zdecydowanie aktywnie	Liczebność	14	32	46
		%	23,0%	21,3%	21,8%
Ogółem	Liczebność	61	150	211	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Rysunek 44. Rozkład procentowy liczebności ilustrujących związek pomiędzy miejscem zamieszkania a odpowiedzią na pytanie „Czy wolisz spędzać czas aktywnie na dworze lub uprawiając jakiś sport w hali sportowej czy w domu?”.

WYNIKI BADANIA SYTUACJI MŁODZIEŻY METODĄ JAKOŚCIOWĄ PRZY WYKORZYSTANIU METODY FGI

Przeprowadzone badanie focusowe miało ciekawy charakter. Odpowiedni dobór próby oraz bardzo efektywna rekrutacja spowodowała, że na spotkaniu pojawiły się wyjątkowe osoby mające świadomość misji swojego zawodu oraz charakteryzujące się dużym osobistym zaangażowaniem w wykonywany przez siebie zawód. Badane osoby stawiały się punktualnie o wyznaczonej godzinie będąc żywo zainteresowane tym „co się wydarzy”. Klimat i przyjazna atmosfera sprzyjały otwartości, kreatywności oraz szczerości wśród uczestniczek i uczestników badania. Zaowocowało to bardzo jakościowym materiałem badawczym. Metoda FGI jest znanym narzędziem badawczym, które stosowane jest niezwykle powszechnie w różnych organizacjach tj. w biznesie, organizacjach pozarządowych oraz w administracji publicznej. Jednak kreatywne zastosowanie tego narzędzia stosuje się niezwykle rzadko. Postanowiliśmy przeprowadzić nie tylko badanie samo w sobie lecz niejako przy okazji zrealizować pewien „eksperyment” badawczy, którego skutkiem było zaproponowanie prostej, kreatywnej oraz nowatorskiej metody badania FGI polegającej na połączeniu kilku technik będących kreatywną odmianą klasycznego focusa a dopiero „wchodząca” na rynek w Polsce i jak na razie tylko do nielicznych organizacji biznesowych. Decyzję o takim a nie innym sposobie przeprowadzenia tej odmiany badania FGI zdecydował fakt, iż grupa miała za zadanie znalezienie rozwiązań problemów. Uszyty na miarę kreatywny scenariusz zakładał po za „klasycznymi” pytaniami przeprowadzenie szybkiej 60 min. gry atomizacyjnej oraz 45 min. gry na bazie analizy powszechnie stosowanej analizy SWOT, który miał być sposobem na realizację tak postawionego celu.

Po przedstawieniu się moderatora i wspólnym zapoznaniu uczestników został podany cel badania, czas badania, zakontraktowano z grupą zasady i granice pracy oraz „techniczny” sposób w jaki grupa będzie pracować. Po otrzymaniu zgody na dokumentowanie przebiegu

badania w formie zdjęć i nagrań rozpoczęto zasadniczą część zogniskowanego wywiadu grupowego FGI. Warto też dodać, iż „zamawiającemu” z niniejszym raportem został dostarczony dodatkowy źródłowy „fizyczny” materiał badawczy, który jest dodatkowym uzupełnieniem wyników badania.

Na „rozgrzewkę szarych komórek” by „uruchomić” uczestników moderator zaproponował krótkie 10 minutowe ćwiczenie wizualizacyjne w celu zwiększenia kreatywności grupy i „włączeniu” pozytywnego stanu emocjonalnego.

Po czym grupa zdefiniowała następujące problemy z jakimi spotyka się młodzież:

1. Brak miejsc spędzania wolnego czasu
2. Brak ciekawych imprez dla dzieci
3. Brak miejsc do gry w piłkę które są ogólnie dostępne
4. Brak ofert zajęć dydaktycznych w mieście
5. Ograniczony dostęp do obiektów sportowych
6. Brak ławek
7. Brak umiejętności wychowawczych rodziców
8. Zrzucanie odpowiedzialności na szkołę
9. Brak wzorców
10. Brak motywacji ze strony rodziców
11. Brak spokoju w domu
12. Nieszanowanie usług które są „za darmo” przez mieszkańców
13. Brak motywacji dzieci
14. Brak gier ulicznych
15. Martwy park miejski
16. Wszechobecne zakazy gry w piłkę
17. Brak trzepaków na podwórkach
18. Brak kultury, wychowania i wulgaryzmy
19. Brak ciekawych zajęć dodatkowych w szkołach i mieście
20. Brak świetlic na Zatorzu i Starym Mieście

Następnie na kolorowych karteczkach problemy zostały pogrupowane „zatomizowane” i przeanalizowane w mini grze SWOT. W dalszej części grupa analizowała przyczyny tych problemów w dyskusji, poszukiwała rozwiązań, które zostały przedstawione w formie graficznej techniką zmapowania (znajdującej się w dodatkowy załączniku) po czym nastąpiło podsumowanie efektów pracy i zakończenie spotkania.

REKOMENDACJE BADAWCZE

- 1. Zachęcamy do rozważenia wdrożenia partycypacyjnej strategii zarządzania miastem, która określi najważniejsze cele strategiczne „twarde i miękkie”.**
- 2. Wzmocnienie kanałów komunikacyjnych polepszających dialog z mieszkańcami.**
- 3. Przeprowadzenie szczegółowej analizy już istniejących dokumentów.**
- 4. Stworzenie oferty edukacyjnej w szkołach oraz na osiedlu Zatorze i Stare Miasto.**
- 5. Zgromadzenie dobrych praktyk rewitalizacyjnych w podobnych miastach w Polsce w celu inspiracji i ewentualnego wdrożenia.**